

ОРТАЛЫҚ АЗИЯ – КОРЕЯ: ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ САММИТІ

Кеше Сеулде «Орталық Азия – Корея Республикасы» бірінші саммиті өтті. Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Корея Республикасының басшысы Ли Чжэ Мёнге саммитті жоғары деңгейде ұйымдастырғаны үшін алғыс білдірді, деп хабарлады Ақорданың баспасөз қызметі.

Қасым-Жомарт Тоқаев бұл кездесуді Орталық Азия елдері мен Корея арасындағы ынтымақтастықты жаңа деңгейге көтеретін тарихи оқиға деп атады.

«Бұл диалогтың тарихы тереңде. Оған осыдан жиырма жыл бұрын корей тарапы бастамашы болған.

Бүгінде ықпалдастық форматы жоғары саяси деңгейге көтерілді. Бұл – сан қырлы ынтымақтастығымыз шынайы стратегиялық байланыстар мен өзара сенімге ұласқанын айғақтайтын сәт. Бүгінгі саммитті шын мәнінде тарихи уақиға деп атауға болады. Осы керемет кездесуді

ұйымдастыруға Президент Ли Чжэ Мённің саяси ерік-жігер танытып, жеке үлес қосқанын айрықша атап өткім келеді. Корея Республикасының Орталық Азия мемлекеттерімен тең дәрежелі әрі ұзақ мерзімді серіктестікті жолға қою ниетіне куә болып отырмыз» деді Қазақстан Президенті.

№110
(5008)
Бейсенбі
17 қыркүйек
2026 жыл

ASTANA

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

A Q S H A M Y

1990 ЖЫЛҒЫ 13 ҚАЗАННАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

ЦИФРЛАНҒАН ЕЛОРДА

Астанада цифрландыру және жасанды интеллект жылы аясында қаланы цифрлық трансформациялау жұмыстары жалғасуда. Негізгі жұмыс үш стратегиялық бағытта: «Қауіпсіз қала», «Ашық қала» және «Ақылды қала» бойынша жүргізілуде.

КІТАП ОҚИТЫНДАР – БІР МИЛЛИОН

«Кітап оқитын ұлт» республикалық оқу марафонының ресми сайтында миллионыншы қатысушы тіркелді. Қазақстанның барлық өңірінен 1 000 000 адам кітапты, білімді және дамуды таңдады, деп хабарлайды елорда әкімдігінің ресми сайты.

Қатысушылар қатарында – мектеп оқушылары мен студенттер, мұғалімдер мен ата-аналар, кітапханашылар, мемлекеттік қызметшілер, түрлі мамандық иелері және тұтас отбасылар.

Бұл цифрдың артында жай ғана тіркеулер саны тұрған жоқ. Оның артында – марафонды өзіне жаңалық етіп ашқан және кітап оқуға қарай қадам жасаған миллион адам тұр.

ЕЛ НАМЫСЫН ҚОРҒАЙДЫ

Жапонияның Аичи префектурасы мен Нагоя қаласында өтетін XX жазғы Азия ойындарында Қазақстаннан 559 спортшы қатысады.

Азия ойындары 19 қыркүйек пен 4 қазан аралығында өтеді. Спортшылар жекелей және командалық 43 спорт түрі бойынша сынға түседі.

19 қыркүйекте Нагоя қаласында ұйымдастырылатын жарыстың ресми ашылу салтанатында Қазақстанның туын Олимпиада ойындарының чемпионы Елдос Сметов пен үстел теннисінен ұлттық құраманың мүшесі Сарвиноз Миркадинова көтеріп шығады.

КӨМІРДІ ҚАЙДАН АЛАСЫЗ?

Астанада тұрғындар үшін 14 көмір сату орны және 10 қойма жұмыс істейді.

Көмір қоймаларының барлығы қажетті инфрақұрылыммен және тиеу-түсіру техникасымен жабдықталған. Аталған нысандарда көмір сатумен 8 компания айналысады.

**КӨМІР САТУ ОРЫНДАРЫ
МЫНА МЕКЕНЖАЙЛАРДА
ОРНАЛАСҚАН:**

Герцен көшесі, 4/1; Герцен көшесі, 6/2; Көктал көшесі, 28/2; Мақат көшесі, 40; Жамбыл Жабаев көшесі, 76; Дулатов көшесі, 182/1; Мақат көшесі, 4/1; 70-проезд, №9А; ЖЭО-2; 101-көше, 30Б; Литейная көшесі, 44; Көктал көшесі, 28; Герцен көшесі, 6Б.

**БҮГІНГІ ТАҢДА КӨМІРДІҢ
ОРТАША БАҒАСЫ:**
Шұбаркөл – тоннасы 19 500 теңге;
Қаражыра – тоннасы 18 800 теңге;
Майкөбе – тоннасы 16 800 теңге.

Сонымен қатар 109 нөмірі бойынша жедел желі жұмыс істейді. Осы нөмір арқылы тұрғындар көмір қоры, бағасы және сату орындарындағы қолжетімділігі туралы жедел ақпарат ала алады.

УЕФА СУПЕРКУБОГЫ АСТАНАДА ӨТЕДІ

УЕФА Атқарушы комитеті Астана қаласын 2028 жылғы УЕФА Суперкубогі үшін матч өтетін орын ретінде бекітті.

Чемпиондар лигасы мен Еуропа лигасының жеңімпаздары кездесетін беделді матч «Астана Арена» стадионында өтеді.

«Астананы таңдауға Қазақстан футбол федерациясының спорттық инфрақұрылымды дамыту және Еуропа футбол қауымдастықтары одағымен ынтымақтастықты нығайту бағытындағы кешенді жұмысы негіз болды. Қазақстанда мұндай деңгейдегі матчтың өтуі – отандық спорт үшін тарихи оқиға» делінген Қа-

зақстан футбол федерациясының баспасөз қызметінің хабарламасында.

«Астана Арена» стадионын қайта жаңғырту және инфрақұрылымын кезек-кезеңімен жаңарту арқылы нысан УЕФА-ның ірі еуропалық финалдарды өткізуге қойылатын қатаң талаптарына толық сәйкестендірілмек.

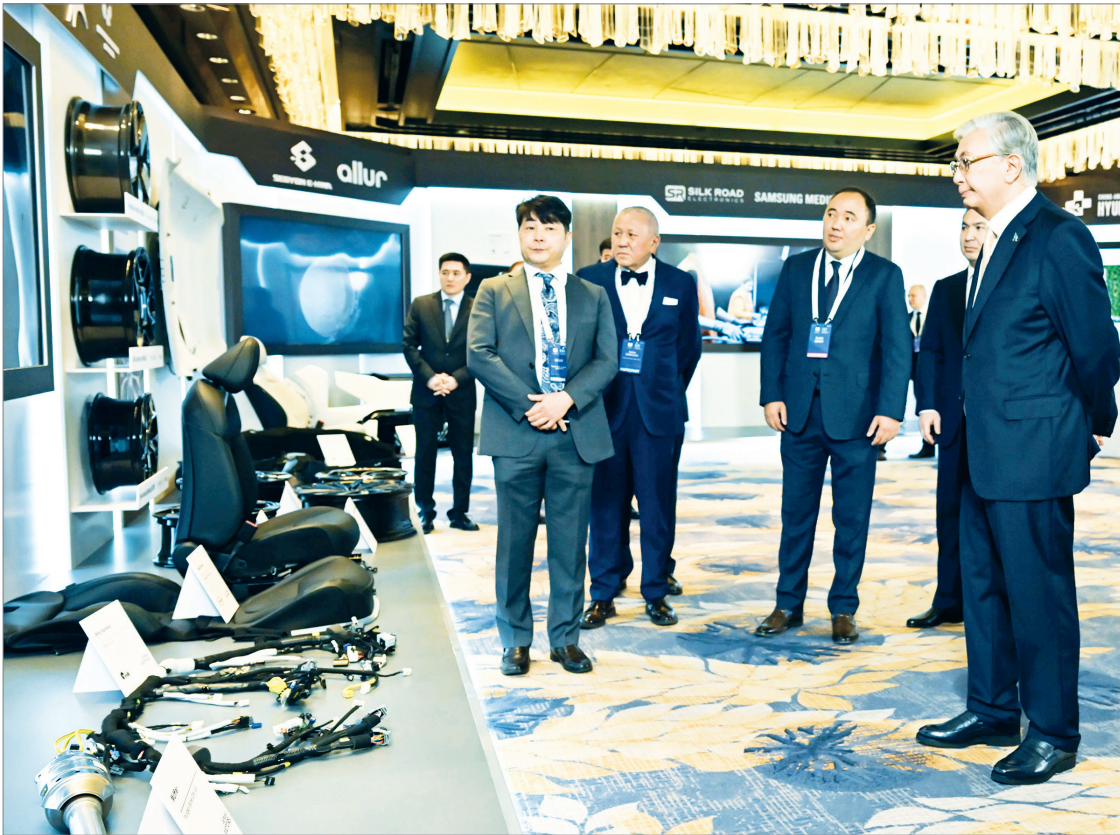
Еске салайық, мұның алдында 2027 жылғы 22 сәуірде Астанада Еуропалық футбол қауымдастықтары одағының (УЕФА) 51-конгресі өтетінін жазған едік.

ВАЛЮТА
БАҒАМДАРЫ € EUR/KZT 516.58 \$ USD/KZT 447.88 ₸ RUB/KZT 5.29 ¥ CNY/KZT 66.73

t.me/elordainfo

www.astana-akshamy.kz

Төлен ТІЛЕУБАЙ

БАС ХАТШЫМЕН
ПІКІР АЛМАСТЫ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев Сеулге мемлекеттік сапары аясында Біріккен Ұлттар Ұйымының 8-ші Бас хатшысы, Жаһандық жасыл даму институтының (GGGI) төрағасы Пан Ги Мунмен жүздесті. Мемлекет басшысы дамушы елдердің «жасыл экономика» моделіне көшуіне қолдау білдіретін GGGI қызметінің маңызына тоқталды. Ол әлеуметтік тұрақтылықты, климат өзгерістеріне төзімділікті және экономикалық дамуды қамтамасыз етуге бағытталған. Пан Ги Мун Қазақстанның орнықты даму саласындағы табыстарын құптап, дүниежүзілік климат күн тәртібі аясында ынтымақтастықты жалғастыруға дайын екенін мәлімдеді. Сонымен қатар Қасым-Жомарт Тоқаев пен Пан Ги Мун Біріккен Ұлттар Ұйымын реформалау және оны қазіргі заман талабына бейімдеу туралы пікір алмасты.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ
ЖОБАЛАР
ТАНЫСТЫРЫЛДЫ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаевқа экономиканың түрлі саласында іске асырылатын Қазақстан мен Корея Республикасының бірлескен инвестициялық жобалары жөнінде мәлімет берілді. Ұсынылған бастамалардың қатарында Алматы қаласында жергілікті автобөлшектер өндірісін ашу жобасы бар. Оның аясында отандық автозауыттардың суранысына сай көліктің бәсеңдеткішін, орындық қаптамасын, еден жабыны мен сымдар будасын, сондай-ақ дөңгелек дискілерін шығару жоспарланып отыр. Сонымен қатар Мемлекет басшысына Қостанай қаласында KIA компаниясының Локализация орталығы ашылатыны туралы баяндалды. Онда есік панельдері, орталық консольдар, орындықтар, төбе және еден қаптамалары, бамперлер мен автомобильдің басқа да бөлшектері өндірілмек. Бұдан бөлек, Президентке медицинада қолданылатын ультранығмысты диагностика жүйелерін шығару, Алматы қаласында корейлік басқару үлгісі мен заманауи медицина технологиялары қолданылатын көпбейінді аурухана салу, дрондар құрастыру секілді маңызды жобалар көрсетілді.

БАСЫМ БАҒЫТТАР
ҚАНДАЙ?

Қасым-Жомарт Тоқаев Хан Сон Сукты Корея Үкіметінің басшысы болып тағайындалуымен құттықтап, аса жауапты қызметіне табыс тіледі. Мемлекет басшысы Қазақстанда оңтайлы іскерлік және инвестициялық климат жолға қойылғанын атап өтті. «Елімізде Кореяның ірі кор-

ЫҚПАЛДАСТЫҚТЫҢ КӨКЖИЕГІ КЕҢЕЙДІ

Қазақстан мен Корея 19 млрд АҚШ долларын құрайтын коммерциялық келісімдерге қол қойды. Құжаттар газ өңдеу, мұнай-химия, энергетика, литий өндірісі және сирек жерасты металдарын шығару салаларын қамтиды. Ірі жобалардың бірі – Қарашығанақ шикізаты негізінде қуаты жылына 5 млрд текше метр болатын газ өңдеу зауытының құрылысы (QazaqGaz и Hyundai Engineering). «ҚазМұнай-Газ» бен Samsung E&A Павлодар мұнайхимия зауытын жылына 9 млн тонна шикізат шығаратын көлемге дейін кеңейтеді. «Тау-Кен Самұрық» кәріс серіктестерімен бірлесіп Бәкен литий кен орнында зерттеулер жүргізіп, POSCO Holdings-пен бірлесіп сирек кездесетін жерасты элементтерін қайта өңдеумен айналысады. Қазақстан-корей іскерлік кеңесінің отырысы аясында 80-ге жуық екіжақты құжаттарға қол қойылды.

порацияларымен қатар, шағын және орта бизнес өкілдерінің кәсіппен айналысуына қолайлы жағдай жасалған. Осы бағытта қазақ-корей үкіметтері қажетті шараларды атқарып жатыр. Атап айтқанда, Сауда-экономикалық және ғылыми-техникалық ынтымақтастық жөніндегі үкімет-аралық комиссия, сондай-ақ Іскерлік кеңес тиімді жұмыс істеп келеді. Сонымен қатар қажетті құқықтық негіз қалыптасқан» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Бұдан бөлек, Қасым-Жомарт Тоқаев үкіметтер арасындағы ықпалдастықтың басым бағыттарына тоқталды. «Күн тәртібінде екіжақты тауар айналымын екі есе арттыру міндеті тұр. Ол үшін көлемді ұлғайтып қана қоймай, сауданың құрылымын өзгертіп, қосылған құны жоғары тауарлар номенклатурасын кеңейте түсу қажет. Сондықтан Қазақстан мен Кореяның сауда-экономикалық және инвестициялық ынтымақтастығының 2027-2030 жылдарға арналған кешенді бағдарламасын әзірлеу өте өзекті деп білемін» деді Президент. Сөз соңында Мемлекет басшысы Қазақстанның Кореямен ынтымақтастықты жан-жақты нығайтуға бейіл екенін растады.

Премьер-министр Хан Сон Сук Корея Республикасы өзара байланыстарды одан әрі тереңдетуге мүдделі екенін айтты. «Осы саммит аясында екі ел арасындағы ынтымақтастық, әсіресе, экономика, энергетикалық тасымал тізбегі бағыттарында жандана түседі деп үміттенемін. Сондай-ақ Корея Алатау қаласын дамытуда Қазақстанның әлеуетті серіктестерінің бірі болады деп ойлаймын» деді ол. Кездесу барысында көлік-логистика, аса маңызды материалдар, машина жасау, цифрландыру және жасанды интеллект пен медицинаны дамыту салаларындағы бірлескен жобаларды іске асыру жоспары талқыланды.

ОРТАҚ ҰСТАНЫМДЫ
БЕКЕМДЕЙ ТҮСТІ

Мемлекет басшысы қазақ-корей дөңгелек үстелінің ашылуында сөз сөйледі. Қасым-Жомарт Тоқаев соңғы отыз жылда Астана мен Сеул арасында өзара құр-

метке, сенімге және шынайы достыққа негізделген берік қарым-қатынас орнағанын атап өтті. Оның айтуынша, аталған серіктестіктің іргесін белсенді саяси диалог пен сан қырлы ынтымақтастықты одан әрі тереңдету жолындағы ортақ ұстаным бекемдей түсті. Қасым-Жомарт Тоқаев өткен жылы екіжақты тауар айналымы 3 миллиард доллардан асқанына назар аударды. Президенттің пікірінше, үкіметтер мен компаниялар күш-жігер біріктірсе, бұл көрсеткішті еселей түсуге болады. «Корея Қазақстанға 12 миллиард доллардан астам инвестиция құйды. Елімізде Samsung, Kia, Hyundai, Lotte, Doosan Enerbility, Shinhan Bank секілді корей капиталының үлесі бар мыңнан аса компания жұмыс істейді. Біз қарым-қатынасымызды мүлдем жаңа деңгейге көтеріп, достық әрі серіктестік байланыстарды барынша нығайтуға ниеттіміз. Бүгінгі сапар осыған дейінгі жетістіктерімізді түйіндеп, өзара ықпалдастыққа тың серпін беруге орайлы мүмкіндік беріп отыр» деді Мемлекет басшысы. Қасым-Жомарт Тоқаев қазақстандықтар Президент Ли Чжэ Мённің жаңа өнеркәсіп стратегиясының, соның ішінде Three Mega Projects және Seven Major SEED initiative секілді бастамалардың іске асу барысын асқан қызығушылықпен бақылап отырғанын жеткізді. Бұдан кейін Президент Қазақстанның экономикалық жаңғыру стратегиясына егжей-тегжейлі тоқталып, қазақ-корей қарым-қатынасын одан әрі ілгерілететін басым бағыттарды атады. «Өнеркәсіп саласындағы ықпалдастық экономикалық серіктестігіміздің берік негізіне айналды. Бүгінде ортақ портфельде автомобиль құрастыру, машина жасау, металлургия және басқа да салаларды қамтитын 51 бірлескен жоба бар. Олардың жалпы құны 4 миллиард доллардан асады. Кореялық компаниялардың тәжірибесі Қазақстанның бәсекеге қабілетті әрі сенімді өндіріс алаңы екенін анық дәлелдеді. Былтыр елімізде 170 мыңға жуық автомобиль шығарылды. Бұл – ұлттық деңгейдегі рекорд. Оның басым бөлігі Hyundai

және Kia компанияларына тие-сілі. Кореялық компанияларды Қазақстаннан өндіріс орындарын ашуға шақырамын» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Құрылыс және қала дамуы ынтымақтастықтың тағы бір перспективті бағыты ретінде аталды. «Қазіргі таңда Қазақстан инфрақұрылымды жаңғыртудың маңызды кезеңіне қадам басты. Біз көлік, коммуналдық шаруашылық инфрақұрылымынан бастап тұрғын үй және әлеуметтік нысандарға дейінгі барлық бағытта құрылыс қарқынын жандандыруды жоспарлап отырмыз. Мақсатымыз – Қазақстанды алып құрылыс алаңына айналдыру. Аурухана, балалардың оңалту орталығы, көпбейінді медицина мекемелері, заманауи мектептер, спорт ғимараттары секілді әлеуметтік нысандар мен көлік инфрақұрылымын жетілдіруге ерекше мән береміз. Бұл – корейлық корпорацияларға тың мүмкіндік» деді Президент. Мемлекет басшысы ортақ күн тәртібіндегі көлік және логистика саласының өзектілігіне назар аударды. Оның айтуынша, Азия мен Еуропа арасын жалғап жатқан Қазақстан заманауи әрі тиімді көлік-логистика желісін қалыптастыру арқылы осы географиялық артықшылықтың игілігін көруді көздейді. «Біз Транскаспий халықаралық көлік бағытының өткізу қабілетін, жылдамдығы мен сенімділігін арттыру үшін теміржол, автомобиль жолдарына, теңіз порттарына, терминалдар мен жалпы инфрақұрылымға қомақты қаржы құйып жатырмыз. Орта дәліздің дамуына Кореяның да үлес қосар кезі келді деп ойлаймын» деді Президент. Бұдан бөлек, Қасым-Жомарт Тоқаев жасанды интеллект пен жаңа технологиялар саласындағы ынтымақтастық әлеуеті зор екенін айтты. «Деректер өңдеу орталықтарының алқабы» энергия ресурстарына бай Павлодар облысында орналасады. Жоба бір гигаватқа дейін қуатты қамтамасыз етеді. Кейін оның ауқымын тағы да кеңейтуге болады. Оған арнайы жер телімі бөлінеді және ұлттық суперкомпьютер қуатымен ұштастыруға мүмкіндік бар. Мақсатымыз –

Қазақстанды Орталық Азияның басты есептеуіш технологиялар хабына және Еуропа мен Азия арасындағы алтын көпірге айналдыру. Бұл жоспар Кореяның технологиялық компаниялары үшін бірегей мүмкіндік береді. Жасанды интеллектің қосылған құн тізбегіндегі барлық кезеңінде пайдасын көргіміз келеді» деді Мемлекет басшысы.

Президент Кореяның іскерлік топ өкілдеріне Алатау қаласын дамыту мақсатында қабылданып жатқан дәйекті іс-шаралар туралы мәлімет берді. Жаңа орталық озық өнеркәсіп салалары пен инновация шоғырланған урбанистік және экономикалық хабқа айналуы көздейді. «Цифрлық технологияларға, жасанды интеллектіге және заманауи инженерияға негізделген қаланы өркендетуге корейлік серіктестер белсенді атсалысып жатыр. KIND корпорациясымен бірге бас жоспарды және тұрғын үй аудандарын жобалаумен, сондай-ақ басқа да корейлік компанияларды ауқымды жобаға тартумен айналысып жатырмыз» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

КЕҢЕЙТІЛГЕН ҚҰРАМДА
КЕЛІССӨЗ ЖҮРГІЗДІ

Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың Корея Республикасына мемлекеттік сапары ресми делегация мүшелерінің қатысуымен өткен жоғары деңгейдегі келіссөздермен жалғасты. Мемлекет басшысы Президент Ли Чжэ Мёнге Кореяға шақырғаны үшін ризашылығын білдіріп, бұл сапардың мән-маңызы ерекше екенін атап өтті. «Біз Кореяны халықаралық абырой-беделі зор мемлекет ретінде жақсы білеміз. Сіздің еліңіздің экономика, ғылым және технология саласындағы орасан зор жетістіктерін бүкіл әлем мойындайды, солардың ішінде Қазақстан да бар. Біз Кореяда жүзеге асырылып жатқан ауқымды өзгерістерге куә болып отырмыз, оған үлкен қызығушылықпен қараймыз. Мұны Сіздің парасатты саясатыңыз бен корей халқының қажырлы еңбегінің жемісі деп санаймыз. Ал генерал Хон Бом До жөнінде әлгінде айттым.

Халқыңыз үшін генералдың орны ерекше маңызды. Оның өмір жолы баршаға белгілі. Ол корей халқының нағыз патриоты, қаһарманы деп айтуға болады. Генералдың есімі Қызылорда қаласындағы көшелердің біріне берілді, сондай-ақ мемориалдық кешен ашылды. Қазақ халқы генерал Хон Бом Доны ерекше тарихи тұлға деп санайды» деді Қазақстан Президенті.

Қасым-Жомарт Тоқаев екі ел арасындағы ынтымақтастық бұрын-соңды болмаған қарқынмен дамып келе жатқанына назар аударды. Содан кейін Президент сауда-экономикалық байланыстарды жандандыру перспективасына тоқталды. «Қарым-қатынасымыздың әр саласында жақсы нәтижелер бар. Осы уақытқа дейін Корея Қазақстан экономикасына 12 миллиард доллардан астам инвестиция салды. Кореяның әлемге танымал компаниялары Қазақстан нарығында ойдағыдай жұмыс істеп жатыр. Біз оларға барлық жағдайды жасап отырмыз. Келешекте де солай болады» деді Қасым-Жомарт Тоқаев. Президенттің айтуынша, екі елдің мәдени-гуманитарлық байланысы да жылдан-жылға нығая түсуде. «Былтыр Қазақстанға 51 мыңға жуық корей азаматы сапармен келді. Бұған екі мемлекет арасындағы тікелей әуе қатынасының қарқынды дамуы айтарлықтай ықпал етуде. Арамызда ірі жоба пайда болды. Ол – Алатау қаласының құрылысы. Бүгін біз Алатау қаласында Кореяның KAIST институтының филиалын ашу туралы келісімге қол қоямыз. Бұл қадам білім мен ғылым саласындағы ынтымақтастығымызды тереңдетуге тың серпін береді деп ойлаймын» деді Мемлекет басшысы. Президент Астана мен Сеулдің халықаралық аренадағы ықпалдастығына жоғары баға берді. «Мемлекеттеріміздің жаһандық орнықты даму және қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселесіне қатысты ұстанымы – ортақ немесе ұқсас» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Корея Республикасының Президенті бес жыл бұрын Кореяға халық қаһарманы, генерал Хон Бом Доның сүйегін қайтаруға көмектескені үшін Президент Қасым-Жомарт Тоқаевқа алғыс айтып, корей халқы бұл ізгі істі ұмытпайтынын әрі жоғары бағалайтынын жеткізді. Ли Чжэ Мён екі елдің сыртқы саясаттағы бағдары ұқсас екенін мәлімдеп, екіжақты ынтымақтастықты одан әрі тереңдетуге бейіл екенін растады. «Корея Республикасы мен Қазақстан сыртқы саясаттағы ынтымақтастық аясын кеңейтіп, ұлттық мүдде мен нақты нәтижеге бағдарланған прагматикалық дипломатия ұстанады. Қазақстан – біздің экономикалық қауіпсіздік саласындағы маңызды серіктесіміз» деді Корея Президенті.

ТАРИХТАН ТАМЫР ТАРТАТЫН БАУЫРЛАСТЫҚ

КОРЕЯЛЫҚ КОМПАНИЯЛАРҒА ЖОЛ АШЫҚ

Қасым-Жомарт Тоқаев көп-жақты ынтымақтастықты дамытуға қатысты пікірін жеткізді. Президент басты бағыт ретінде сауда-экономикалық және инвестициялық ықпалдастық мәселесін атады. «Былыр Орталық Азия мен Кореяның өзара сауда-саттық көлемі алғаш рет 10 миллиард доллардан асты. Өңірдегі тауар айналымының жартысына жуығы Қазақстанға тиесілі. Сеул еліміздің үздік он сауда серіктесінің қатарына кіреді. Ірі инвесторлардың арасында тоғызыншы орын алады. Кореядан елімізге 12 миллиард доллардан астам инвестиция келді. Қазақстанда корей капиталының үлесі бар мыңнан аса бірлескен кәсіпорын тіркелген. Kia, Hyundai, Doosan, Posco, Samsung, Lotte, Hanwha секілді жетекші компаниялар Қазақстан нарығында ұзақ жылдар бойы табысты жұмыс істеп келеді. Қазіргі таңда екіжақты ынтымақтастық жаңа деңгейге көтерілді. Осы сапар аясында жалпы құны шамамен 19 миллиард долларға бағаланған коммерциялық келісімдерге қол қойылды. Бұл – экономикалық ықпалдастығымыздың қарқыны жоғары екеніне айқын дәлел» деді Президент.

Мемлекет басшысы Қазақстанның алдағы уақытта да корейлық компанияларға қажетті жағдай жасауға дайын екенін мәлімдеді. Инвесторлардың елімізде ұзақ уақыт жүріп-тұруын жеңілдетін «Altyn Visa» бағдарламасы осы мақсатқа қызмет етеді. «Өнеркәсіп саласында экономикалық ықпалдастықты тереңдетуге айтарлықтай мүмкіндік бар. Былтыр елімізде іске қосылған КІА Qazaqstan зауыты бұған жарқын мысал бола алады. Кәсіпорын жылына 70 мың автокөлік шығарады. Өндірістің айналасында толыққанды кластер қалыптасып келеді. Кореяның технологиялық қуатын еліміздің өндірістік әлеуетімен ұштастыратын дәл осындай серіктестік үлгісін басқа да салаларда қолдануға болады деп ойлаймын. Бұл ретте Орталық Азия елдері мен Корея Республикасы өнеркәсіп министрлерінің бірінші кездесуін өткізу идеясын құптаймын. Осы бастаманы одан әрі ілгерілету үшін «Орталық Азия – Корея» өнеркәсіп және технологиялық даму серіктестігін құруды ұсынамын. Аталған тетік аясында үкіметтеріміз өн-

Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев бірінші «Орталық Азия – Корея Республикасы» саммитіне қатысты. Мемлекет басшысы, ең алдымен, қонақжайлық танытып, бірінші «Орталық Азия – Корея Республикасы» саммитін жоғары деңгейде ұйымдастырған Корея Республикасының Президенті Ли Чжэ Мёнге ризашылығын білдірді.

діріс локализациясына, технология трансферіне, өңірлік кооперацияны дамытуға және дайын өнімді үшінші елдер нарығына шығаруға ден қоя отырып, бірлескен маңдайалды жобалардың тізімін жасақтай алар еді» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

ЖАҢА КӨЛІК-ЛОГИСТИКА ТІЗБЕГІ

Президент көлік-логистика әлеуетін нығайтуды тағы бір басымдық деп санайды. Мемлекет басшысының пікірінше, жаһандық жеткізу тізбегінде түбегейлі өзгерістер болып жатыр. Осы тұста Шығыс пен Батысты байланыстыратын маңызды буын ретінде Орталық Азияның рөлі арта түсті. «Қазақстан өз аумағы арқылы тасымалданатын транзиттік жүк көлемін 100 миллион тоннаға дейін жеткізуді көздейді. Бұл ретте Транскаспий халықаралық көлік бағдарын дамытуға айрықша мән береміз, оны Орта дәліз деп те жиі атайды. Соңғы алты жылда осы көлік дәлізімен тасымалданатын жүк көлемі бес есе ұлғайды. Таяу жылдары бағыттың өткізу қабілетін 20 миллион тоннаға дейін жеткізуге ниеттіміз. Біздің ойымызша, Орта дәлізді көлік саласындағы TRIPP ба-

стамасымен интеграциялауға болады. Ляньюньган портындағы қазақ-қытай логистикалық терминалы арқылы Орталық Азия мультимодальді жолдарымен жүк жеткізетін Кореяның да аталған координаттар жүйесіне қатысы бар. Сондықтан бұл бағыттардың әлеуетін біріктіріп, Кореядан Орталық Азия арқылы Еуропаға шығатын көлік-логистика тізбегін қалыптастыруға болады деп ойлаймын. Осы орайда, Пусан порты мен Каспий аймағындағы Қазақстан порттары арасындағы тәжірибе мен ақпарат алмасу бағытындағы тығыз ынтымақтастық жаңа мүмкіндікке жол ашады» деді Мемлекет басшысы.

«ТАЗА КӨМІР» ТЕХНОЛОГИЯСЫН ЕНГІЗЕМІЗ

Қасым-Жомарт Тоқаев энергетикалық қауіпсіздіктің маңызына назар аударып, Қазақстан көмірсутегі өндірісі бойынша әлемдік көшбасшылардың санатына кіретінін, жыл сайын елімізде 100 миллион тоннаға жуық мұнай өндірілетінін айтты. «Осы саладағы ынтымақтастық аясын кеңейтуге, соның ішінде Кореяға энергия ресурстарын жеткізуді қайта жандандыруға әзірміз. Сонымен қатар геоло-

гиялық барлау және жер қойнауындағы жаңа кеніштерді игеру бағытында ықпалдастық аясын кеңейтуге болады. Оң тәжірибе бар. Мысалы, Кореяның KNOC ұлттық компаниясы Қазақстандағы мұнай кен орнын табысты игеріп жатыр. Hyundai Engineering компаниясы консорциум құрамында ірі газ өңдеу зауытының құрылысына қатысуда. Шикізатты терең өңдеу саласының да келешегі зор. Қазақстан мұнай-газ химиясын, соның ішінде полипропилен, полиэтилен өндірісін дамытуды белсенді түрде қолға алды. Кореялық компанияларды қосылған құны жоғары жаңа өндіріс орындарын ашуға шақырамыз. Жаһандық энергетикадағы өзгеріс атом өнеркәсібін ілгерілету мәселесі өзекті екенін көрсетті. Біз KHPN және Doosan Enerbility компанияларымен ядролық технология саласында анағұрлым тығыз ынтымақтастық орнатуға әзірміз» деді Қазақстан Президенті.

Мемлекет басшысы еліміз Кореяның сутегі энергетикасын дамыту тәжірибесіне қызығушылық танытып отырғанын атап өтті. Оның айтуынша, бұл бағытта бірқатар бірлескен жоба пысықталып жатыр. Соның бірі – Шығыс Қазақстан облысындағы «Жасыл энергетика кешені».

Бұдан бөлек, Мемлекет басшысы цифрландыру және жасанды интеллект саласындағы ынтымақтастыққа ерекше мән берді. «Корея Республикасы – жаһандық технология жарысындағы көшбасшылардың бірі. Қазақстан да цифрлық трансформацияға белсенді кірісті. Астанада Alem.ai халықаралық орталығы ашылды, суперкомпьютерлер іске қосылды, арнаулы жасанды интеллект университеті өз жұмысын бастады. Кореямен бірқатар бірлескен бастама жүзеге асырылып жатыр. Атап айтқанда, Түркістанда Woosong университеті ашылды, Қызылордада SeoulTech университетімен бірге Жасанды интеллект институты құрылды. Алатау қаласында орналасатын KAIST, яғни Корея озық технологиялар институты филиалы өзара серіктестігіміздің серпінді жобасы болуға лайық. Бұл – әлемдегі технология тілін үйрететін жетекші оқу орындарының бірі. Биыл Корея ғылыми-техникалық ақпарат институтымен бірлесе негізі қаланған AI SilkNet предективті аналитика және форсайт орталығы іске қосылады. Менің ойымша, екі елдің ғылыми мекемелері, университеттері мен технологиялық компаниялары осы орталықтың айналысында бір мақсатқа топтасқаны жөн.

Қазақстан бірлескен жобаларды жүзеге асыру үшін Alem.ai халықаралық жасанды интеллект орталығының әлеуетін жұмылдыруға дайын. Сонымен қатар Орталық Азия елдеріне жасанды интеллект саласы мамандарын даярлау үшін Кореямен серіктестік негізінде AI Talent өңірлік бағдарламасын іске қосқан жөн деп санаймын. Бұл өз кезегінде экономикалық өсім мен ғылыми прогреске ықпал ететін жаңа технологиялық кеңістік қалыптастыруға мүмкіндік береді» деді Мемлекет басшысы.

КОРЕЯНЫҢ ОЗЫҚ ТЕХНОЛОГИЯСЫН ПАЙДАЛАНАЙЫҚ

Президент аса маңызды минералдар саласындағы серіктестікті күшейтуді ұсынды. «Қазақстанның ресурс базасы айтарлықтай мол. Сирек кездесетін металдар қоры бойынша әлемдік көшбасшылардың қатарына енеді. Корея стратегиялық санатқа жатқызатын 10 минерал түрінің бәрі де елімізде бар. Қазақстанның ресурс әлеуеті мен Кореяның технологиялық мүмкіндіктерін үйлестіру өзара тиімді ынтымақтастық үшін кең мүмкіндіктерге жол ашады. Осы сапар аясында Алматы қаласында Кореяның технологиялық ықпалдастық институтының (KIAT) көмегімен Сирек және сирек кездесетін металдарды зерттеу орталығын құру туралы уағдаластыққа қол жеткізілді. Қарапайым тілмен айтқанда, жартылай өткізгіштер, микроэлектроника, аккумулятор, электромобиль мен роботты техника бөлшектерін өндіруге көшуіміз керек. Бұл міндетті орындау үшін бірлескен қазақ-корей компаниясын құруды ұсынамыз» деді Президент.

Сонымен қатар Қасым-Жомарт Тоқаев су қауіпсіздігі және аймақтағы экологиялық теңгерімді сақтау мәселесін көтерді.

Сөзін түйіндей келе, Мемлекет басшысы саммитке қатысушы елдердің мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықты нығайтуда айтарлықтай табысқа жеткеніне назар аударды. Сонымен қатар саммитте Корея Республикасының Президенті Ли Чжэ Мён, Қырғызстан Президенті Садыр Жапаров, Тәжікстан Президенті Эмомали Рахмон, Түрікменстан Президенті Сердар Бердімұхамедов және Өзбекстан Президенті Шавкат Мирзиёев сөз сөйледі.

ҚАЗАҚ ЭТНОАУЫЛЫНА БАРДЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев пен Корея Ұлттық Ассамблеясының Спикері Чо Чжон Шик қазақ этноауылына барды.

Сеулдің Ханган саябағында орналасқан этноауылда мәртебелі меймандарға қазақ халқының тарихы мен салт-дәстүрі, ұлттық сәндік-қолданбалы өнері, ән-күйі мен мәдени жәдігерлердің заманауи үлгілері таныстырылды.

Қасым-Жомарт Тоқаев пен Чо Чжон Шик киіз үйді аралап көріп, қазақ халқының бірегей мұралары айшықталған «Жеті қазына» голографиялық инсталляциясын тамашалады. Этноауылда қазақ шеберлерінің қолынан шыққан

дәстүрлі зергерлік бұйымдар, ұлттық киімдер мен киізден жасалған заттар көрмеге қойылған. Меймандарға домбыра, дауыппаз, жетіген секілді ұлттық аспаптардың сүйемелдеуімен орындалған музыкалық бағдарлама ұсынылды.

№110 (5008) 17/09/2026 Бейсенбі

ASTANA.KZ ПОРТАЛЫ
ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ

Цифрландыру және жасанды интеллект жылы аясында Астанада қаланы цифрлық трансформациялау жұмыстары жалғасуда. Осыған байланысты елордада Astana.kz бірыңғай цифрлық порталы іске қосылды.

Негізгі бағыттар жасанды интеллект технологияларын енгізуге, қалалық цифрлық сервистерді дамытуға және заманауи технологиялық инфрақұрылымды қалыптастыруға бағытталған. Жұмыс үш стратегиялық бағыт «Қауіпсіз қала», «Ашық қала» және «Ақылды қала» бойынша жүргізілуде. Бұл туралы қалалық Коммуникациялар қызметі алаңында Астана қаласының Цифрландыру және мемлекеттік қызмет басқармасының басшысы Берік Ахметов айтты.

ҚАУІПСІЗ ҚАЛА

Елорданың цифрлық қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі негізгі жобалардың бірі Astana Smart City жобасы болып табылады. Жоба аясында Қалалық ахуалдық орталық жұмыс істейді. Ол бейнебақылау, жедел және коммуналдық қызметтерді бірыңғай цифрлық жүйеге біріктіреді.

Жүйеге 60 мыңнан астам камера қосылып, жасанды интеллект негізіндегі бейнеаналитиканың 35 сценарийі енгізілді. Олар түтін мен өртті, адамдардың шоғырлануын, төбелесті және басқа да штаттан тыс жағдайларды анықтайды.

Сонымен қатар 1 200-ден астам аппараттық бағдарламалық кешен жол жүрісі қағидаларын бұзудың 15 түрін тіркейді.

ЦИФРЛАНҒАН ЕЛОРДА

Бірінші жартыжылдықта 2,5 мыңнан астам оқиға пысықталды. Рұқсат етілмеген қоқыс орындарының саны өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 35,4 пайызға төмендеп, 189-дан 122 жағдайға дейін азайды.

Қоғамдық кеңістіктерде бейнебақылау жүйесін кеңейту жұмыстары жалғасуда. 2022-2025 жылдары 860 нысанда 4 430 камера орнатылды. 2026 жылы тағы 240 нысанда 1 200 камера орнату жоспарланған. Қазіргі уақытта оның 1 142-сі орнатылды.

Балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында 100 мемлекеттік мектепте 1 940 камера және 100 SOS дабыл түймесі орнатылды. Жалпы бірыңғай жүйеге 10 мыңнан астам мектеп камерасы интеграцияланды.

Биыл кешенді қауіпсіздік жүйесін мемлекеттік балабақ-

шаларға енгізу басталды. Бірінші кезеңде 1 700 камера, 100 дабыл түймесі және 100 бейнедомофон орнату, сондай-ақ қолданыстағы 4 мың камераны интеграциялау көзделген.

«ВАФЛИ» ТАҢБАСЫ БАР
ҚИЙЛЫСТАРДЫ
БАҚЫЛАУ

«Вафли» таңбалаудың басты міндеті – қиылыстарды бұғаттауға жол бермеу және көліктің еркін қозғалысын қамтамасыз ету. Жүргізуші оны тоқтаусыз толығымен жүргізе алатын жағдайда ғана қиылысқа кіруі керек. Егер алда кептеліс пайда болса және қиылыста тоқтап қалу қаупі болса, кіруге тыйым салынады.

Бұзушылық үшін ҚР ӘҚБтК-нің 594-бабының 1-бөлігі бойынша 3 АЕК мөлшерінде айыппұл әкімшілік жауаптылық көзделген.

АШЫҚ ҚАЛА

«Ашық қала» бағыты бойынша тұрғындардың қаламен өзара іс-қимыл жасауына арналған цифрлық сервистер дамытылуда.

2026 жылдың бірінші жартыжылдығында iKomek 109 бірыңғай байланыс орталығы 1,1 млн-нан астам өтінішті өңдеді. Оның 935 мыңы консультация, 188 мыңы инцидент болды. Мәселелердің 83 пайызы алғашқы қоңырау барысында шешілді.

Birge платформасында бірінші жартыжылдықта 20 мыңнан астам пайдаланушы тіркеліп, 30 мың өтінім өңделді.

Astana.kz елорданың бірыңғай цифрлық порталы іске қосылды. Бүгінде порталда 14 мыңнан астам пайдаланушы тіркелген, 115-тен астам қалалық және коммуналдық қызмет

қолжетімді. Өтініштер саны 15 мыңнан асты.

QalaQyzmet порталының Astana.kz платформасына біріктірілуі коммуналдық қызметтерді бір ортада шоғырландыруға мүмкіндік берді. Бірінші жартыжылдықта онлайн және фронт офистер арқылы 103 мыңнан астам өтінім өңделді.

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУДЫ
ЦИФРЛАНДЫРУ

Елорданың үш инсульт орталығында Cerebra AI жүйесі жұмыс істейді. Жүйе КТ суреттері бойынша инсультті диагностикалауға көмектесіп, диагноз қою уақытын 5 минутқа дейін қысқартады. Бірінші жартыжылдықта 5 700-ден астам зерттеу өңделді.

Әскерге шақырылушыларды медициналық куәландыру процесі толық цифрландырылды. Бірінші жартыжылдықта жүйе арқылы 7 426 адам өтті.

Сонымен қатар Денсаулық сақтаудың ахуалдық орталығы 29 медициналық ұйымның 220-дан астам көрсеткіші бойынша деректерді біріктіреді.

БАЙЛАНЫС
ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫ

Астанада 16 тұрғын алаппен бір саяжай алабы жоғары жылдамдықты интернетпен қамтылған. Оптикалық желілерге 12 мыңнан астам жеке үй қосылды.

Биыл байланыс сапасы төмен 22 аймақ анықталып, оның 12-сінде мәселе шешілді. Қазіргі уақытта елордада 423 5G базалық станциясы жұмыс істейді. Жыл соңына дейін

тағы 74 базалық станция орнату жоспарланған.

АҚЫЛДЫ ҚАЛА

«Ақылды қала» бағыты бойынша AI Lab қалалық технологиялық сынақ алаңы жұмыс істейді. Қазіргі уақытта оның R&D бағыты шеңберінде шамамен 11 стартап пен технологиялық жоба сүйемелденуде.

2026 жылы Astana Innovations Accelerator бағдарламасының үшінші легі іске қосылды. Бағдарламаға 340-тан астам өтінім түсіп, 29 стартап іріктелді.

Әлеуметтік маңызы бар технологиялық жобалар да жүзеге асырылуда. «Шарапат» әлеуметтік қызмет көрсету орталығында Ümit интеллектуалды қалпақшасының пилоттық жобасы іске қосылды. Құрылғы қозғалыс шектеулі адамдарға смартфон, компьютер және электрлі мүгедектер арбасын қолдың көмегінсіз басқаруға мүмкіндік береді.

Цифрлық экономика үшін кадрлар даярлау бағытында 2017 жылдан бері Астанада 2,5 мыңнан астам оқушыны қамтыған 11 STEM олимпиадасы өткізілді.

Бірінші жартыжылдықтың қорытындысы бойынша елорданың цифрлық трансформациясы қауіпсіздік, қалалық қызметтер, денсаулық сақтау және инфрақұрылым салаларына нақты енгізіліп келеді.

Екінші жартыжылдықта жасанды интеллект технологияларын қалалық процестерге енгізу және тиімді цифрлық шешімдерді кеңейту жұмыстары жалғасуда.

КЕЛІСІМГЕ ҚОЛ ҚОЙДЫ

Қазақстан Президентінің Корея Республикасына мемлекеттік сапары аясында алғаш рет Астана әкімдігі мен Сеул ұлттық университеті ауруханасы (SNUH) арасында денсаулық сақтау саласындағы ынтымақтастық туралы келісім жасалды. Құжатқа Астана қаласы әкімінің орынбасары Ерік Мейірхан қол қойды.

Келісім тараптардың өзара іс-қимылының жалпы қағидалары мен шарттарын айқындайды. Құжат клиникалық медицина, білім беру және ғылыми зерттеулер салала-

рындағы ынтымақтастықты дамытуға, сондай-ақ денсаулық сақтау мен медициналық ғылым бағытындағы халықаралық байланысты нығайтуға бағытталған.

Тараптар мынадай бағыттар бойынша ынтымақтастық мүмкіндігін қарастыруға келісті: Атап айтқанда, медицина мамандары мен денсаулық сақтау саласының қызметкерлерімен алмасу; бірлескен ғылыми және клиникалық зерттеулер жүргізу; денсаулық сақтау саласы қызметкерлерінің кәсіби даярлығы мен біліктілігін арттыру; тараптар өзара келісетін, ортақ мүддеге сай басқа да ынтымақтастық бағыттары нақтыланды.

Келісімге қол қою Астанадағы медициналық ұйымдар мен Корея Республикасының жетекші медициналық мекемелерінің бірі арасында тәжірибе алмасып, халықаралық ынтымақтастықты одан әрі дамытуға негіз болады.

ЖАҢА КӨПІР САЛЫНАДЫ

Астанада Хусейн бен Талал көшесін Әл-Фараби даңғылынан Ш.Қалдаяқов көшесіне дейін ұзарту жоспарланып отыр. Жоба аясында Есіл өзені арқылы автожол көпірін салу көзделген, деп хабарлайды Elordainfo.kz.

Елордада көлік қозғалысын жеңілдетуге бағытталған жаңа инфрақұрылымдық жоба әзірленіп жатыр. Астана қаласы Көлік және жол-көлік инфрақұрылымын дамыту басқармасының Elordainfo.kz редакциясына берген жауабына сәйкес, Хусейн бен Талал көшесін ұзарту және оның Есіл өзенімен қиылысында автожол көпірін салу жоспарланған.

Жоба іске асса, елорданың сол жағалауы мен оң жағалауын «Нұрлы жол» теміржол вокзалы тұсынан байланыстыратын балама көлік дәлізі пайда болады. Бұл ретте жаңа магистраль қолданыстағы бірқатар жүктемесі жоғары жолдардағы көлік ағынын қайта бөлуге мүмкіндік береді.

Астананың бас жоспарына сәйкес, Хусейн бен Талал көшесі

әл-Фараби даңғылынан Ш.Қалдаяқов көшесіне дейін жалғасады. Осы көшенің Есіл өзенімен қиылысатын тұсында автожол көпірін салу жоспарланып отыр.

Басқарма мәліметінше, Хусейн бен Талал көшесі жалпы қалалық маңызы бар магистраль ретінде қарастырылған. Жобада көше бойымен 8 жолақты қозғалыс ұйымдастыру көзделген.

Астана қаласы әкімдігінің «Орталықтандырылған кітапханалар жүйесі» көзі көрмейтін және нашар көретін азаматтарға арналған арнайы кітапханасының ұйымдастыруымен «Менің қолтаңбам» жобасы аясында балаларға арналған брайль қарпімен жарық көрген «Айналайын» кітабының тұсаукесерін өткізді.

КІТАП ОҚУ ДӘРІПТЕЛДІ

Олжас
МҰРАТБЕКҰЛЫ

Сонымен қатар, бұл кітаптың жарық көруіне себепкер болған ақын, аудармашы, «Білте» қоғамдық қорының президенті Мақпал Мысамен кездесу өтті.

«Айналайын» кітабына балаларға арналған шығармалар жазған 22 автордың туындылары енгізілген. Жинақтың негізгі мақсаты – көру қабілеті бұзылған балалардың ана тіліндегі әдеби шығармаларға қолжетімділігін қамтамасыз ету, олардың кітап оқуға деген қызығушылығын арттыру, білімін ана тілінде дамытуға және рухани-танымдық әлеуетін қалыптастыруға мүмкіндік жасау.

Іс-шара барысында Мақпал Мыса балалармен кездесіп, өзінің шығармашылық жолы, ақындық өнері, кітап пен әдебиеттің бала тәрбиесіндегі маңызы, ана тілін дәріптеу және жас ұрпақтың білімге деген қызығушылығын арттырудың маңыздылығы туралы ой бөліседі. Кездесу барысында балалар ақынға өздерін қызықтырған сұрақтарын қойып, еркін форматта пікір алмасты.

Кездесу бағдарламасында «Айналайын» кітабының тұсаукесері, жинаққа енген шығармалардан үзінділер оқу және музыкалық нөмір қарас-

Олжас
ЖОЛДЫБАЙ

Бірінші кредиттің бюро деректеріне сәйкес, 2023 жылы несие алғандар саны 8,5 млн адамды құрады. 2024 жылы несие алғандар саны 8,9 млн адамға жеткен. Ал 2025 жылы 9 млн-ға жуық адам кредит рәсімдепті. Қазір ше? Демек, азаматтардың кредит алу қарқыны үдемесе, төмендемеді. Бұл – өте алаңдатарлық жағдай.

Ұлттық Банк мәліметінше, қазіргі уақытта халықтың банктер алдындағы жалпы қарызы 25,85 триллион теңгеге жетті. Егер бұл соманы елдегі барлық тұрғындарға шақсақ, орташа есеппен әрбір қазақстандық банктерге шамамен 1 миллион 250 мың теңге берешек болып шығады.

Еуразиялық франчайзинг қауымдастығының президенті Бекнұр Қисықов, банк пен халық бір-біріне қарсылас емес, қайта ортақ мәмілеге келіп, туындаған түйткілдерді бірге тарқатуы тиіс деп бағамдайды.

– Кредитті жан-жаққа таратып бітік. Әлбетте, үй, көлік алуға кредит берілгені дұрыс. Ал өзі жарымай жүріп, смартфон, iPhone алатындарға қайран қаласыз. Мұнымен құр босқа Қытай, Ресей компанияларын байытып жатырмыз. Ондай даңғойлықтың пайдасы шамалы. Бұның бәрі тұтынушылық мәдениет, қаржылық сауаттылыққа келіп тіреледі. Сондықтан біздің халық қатты қарызға кіріп кетті. Тойға несиені тегін бергендей аламыз. Мысалы, 10 млн теңгені той жасауға, құдалық шақыруға алған соң, соңында төлей алмай әбіржиді. Ал «алмақтың да салмағы бар». Негізі, банктер халыққа қас болып қарамауы керек. 2-3 күн төлей алмаса, есепшоттарына шектеу қойып, артынша бұғаттап, арест қою дұрыс емес. Тұтынушы сәл қиындыққа ұшыраса, үйін, көлігін тартып ала берсе, жұрт оларды жақсы көрмейді. Одан кейін ешкім кредит алғысы келмейді. Кредит – банк пен тұтынушының ынтымақтастығы. Айлық-жалақысын банк бұғаттап тастап, талай адам жарты айлығын да ала алмай жүр. Шетелде есепшотты бұғаттап соттың шешімімен жүзеге асады, ал бізде банк өзі би, өзі қожа болып алған. Бұл дұрыс емес. Біздегі банктердің пайызы тым көп, азайту керек, – дейді ол.

Ашық дереккөздер бойынша, дамыған державалар АҚШ, Ұлыбритания, Германия, Канадада несие кешіктірілген бойда, банк есепшотын бірден бұғаттау тәжірибесі мүлдем жоқ. Бұл процесс заңмен өте қатаң реттеледі және азаматтардың құқықтары бірінші орынға қойылады. Оларда несиені өтеу үш кезеңнен тұрады. Яғни бірінші кезекте, банк ескерту жіберіп, айыппұлдар қоса бастайды. Екінші қадам – кредиттік тарихнама бұзылатынын ескертеді. Үшінші жолы болмаса, 90-120 күнге дейін өтелмесе, коллекторға беріп, егер тіпті банк

БІРДЕН БҰҒАТТАУ ҚАНШАЛЫҚТЫ ЗАҢДЫ?

Қазір екінің бірінде кредит бар. Банктен ипотека, автонесие, тұрмысты түзеуге несие алу үйреншікті жағдайға айналды. Ал кредит кешіксе, банк жүйесі есепшотыңызды бірден бұғаттап тастайды. Бұл – халыққа қиын болып тұр.

қарызы өтелмесе, сотқа дейін сүйреуі мүмкін. Сотта борышкер өзінің жағдайын дәлелдеуге толық құқылы. Егер сот банктің пайдасына шешсе, бұған дейінгі шығын түгел өтелетін болады. Содан кейін барып, есепшотыңыз бұғатталады. Бір қызығы, тұтынушы банктен несие алар кезде, қарыз өтелмеген жағдайда айлық-жалақысынан автоматты түрде ақша ұстап қалуға келісіп, келісімшартқа қол қойса да, ішінара болмаса, түгелдей бұғаттап тастай алмайды.

Ал біздегі жағдай мүлдем басқа. Қазақстанда бұл жүйе дамыған өркениетті елдермен салыстырғанда әлдеқайда қатаң, жылдам және автоматтандырылған. Бізде несиесін кешіктірген азаматтың есепшоттары мен карталары сотсыз-ақ электронды жүйелер арқылы қысқа мерзімде бұғатталады. Несие кешіктірілген алғашқы күннен бастап банк хабарлама жібереді, үздіксіз қоңырау шалады. Күн сайын айыппұл өседі. Заң бойынша өсім күніне 0,5%-дан (алғашқы 90 күнде) аспауы тиіс. Кредит тарихы бірден бұзыла бастайды. Егер қарыз 30 күннен асып кетсе, банк сотқа бармай-ақ, сіздің басқа банктердегі есепшоттарыңызға төлем талап-тапсырмасын қоя алады. Соның негізінде басқа банктердегі карта-

ларыңызға түскен ақшаның 50%-на дейін автоматты түрде қарызды жабуға тартып алынады. Жалақы немесе зейнетақы шотыңызда заң бойынша ең төменгі күнкөріс деңгейінен немесе ең төменгі жалақыдан кем емес сома қалдырылуы тиіс. Ақыры, кредит өтелмесе, сот орындаушылары, нотариус мәселеге араласады. Ең қиыны, қарызы 40 млн теңгеден асқандар шетелге шыға алмай, үйін, көлігін сата алмай, тіпті жүргізуші куәлігін пайдалануды уақытша тоқтатып тастауы ықтимал. Осылайша, біздің елде не жалақысын ала алмай, кредитін төлей алмай, айлығы шайлығына жетпей, дал болып жүргендер жетерлік.

Дей тұрғанмен мәселені шешудің жолдары бар көрінеді. Берешек қарызды үдетпей, өтеудің түрлі жолдарын зерделеген жөн көрінеді. Белгілі экономист Бексұлтан Ысқақовтың сараптауынша, кредит кешіктірілсе, төлем қабілеті нашарласа, банктен қашпай, барып, ортақ шешімге келу қажет.

– Егер басында түрлі жағдай болады. Аяқ астынан кредитті төлей алмай қалуы мүмкін. Сондай жағдайда көп кешіктірмей, банкке барып, мәселені ашық айтқан жөн. Сөйтіп, тығырықтан жол тапқан абзал. Әйтпесе, сіз банктен

қашып жүрсеңіз, проблема қордалана береді ғой. Жалпы, қаржылық сауаттылық – тек жеке адамның мәселесі емес, ол мемлекеттің экономикалық қауіпсіздігіне де тікелей әсер етеді. Қаржылық сауатты қоғам жинақтауға бейім болады, артық қарыз алмайды, инвестиция жасауды үйренеді және экономикалық күйзелістерге әлдеқайда төзімді келеді. Сондықтан қаржылық сауаттылықты арттыру бір реттік акциямен емес, білім беру жүйесі, мемлекеттік саясат және қоғамның ортақ жауапкершілігі арқылы жүйелі түрде жүзеге асырылуы тиіс, – деп санайды қаржыгер.

Қаржы нарығын реттеу агенттігінің талабы бойынша банктер мен микроқаржы ұйымдары мерзімі өткен қарыздарды жеңілдетуге міндеттелді. Нәтижесінде, кейінгі 2-3 жыл ішінде 1,5 миллионнан астам қазақстан-дықтың проблемалық несиесі бойынша мәселелері реттелді. Олардың айыппұлдары мен өсімдері кешіріліп, ай сайынғы төлем көлемі азайтылды және несие мерзімі ұзартылды. Бұл борышкерлер үшін біршама көмек екені анық.

Уақытысында үй мен көлікті қатар алып, кейін төлей алмай дал болып қалған жандар жетерлік. Кредитке кіріп, есепшоты бұғатталып, тіпті жалақысын да ала алмай қалғандар да баршылық. Сондай жандардың бірі Әділет Мұратұлы өзінің басынан кешкен жағдаятын баяндап берді. Ол

P.S: *Түйіндей келе, банк те, халық та бір біріне қас емес. Ең негізгісі кредитті қалай болса, солай беру тоқтатылса, жұрттың қаржылық сауаттылығы артса, айлық-жалақы жетіп тұрса, ешкім әбігерге түспейді деген үміт бар.*

Астанаға көшіп, бұл жер оған құт болып, жолы болғандығын айтып берді. – Осыдан 5-6 жыл бұрын ипотекамен 32 миллионға 2 бөлмелі үй, 4,3 миллион теңгеге кроссовер көлігін қатар алдым. Екеуінің айлық төлемін қосқанда, айына 400 мың теңге шығатын. Ол уақытта Алматыда тұратын едім. Екі жұмыста істеп, докторантураның стипендиясы бар болатын. Ай сайын 700 мың теңгедей табатын едім. Сол аралықта үйлендім, 2 балалы болдым. Сөйтіп жүргенде, докторантура аяқталып, стипендия тоқтады. Жұмыстардың айлығы қысқарды. Қарызға кірдім. Отбасыммен ойласа келе, докторлықты қорғап, Астанаға көштік. Алматыдағы 2 бөлмелі үйді сатып, ипотекасын жауып, қалғанына Елордадан 1 бөлмелі пәтер алдық. Көлікті банк қайтарып алды. Одан бөлек, кезінде тұтынушылық несие алғанбыз. Соның 2,5 млн теңгесі қалған тұғын. Жалпы, мұнда да 180 мыңдай кредит төлейтін болып шықтық. Бірақ бұрынғыға қарағанда, несие азайды. Бірақ мұндағы айлық жетпей, тағы да кредиті кешіктіріліп, айлығымның 50 пайызын ұстап тұратын болды. Жақында білікті экономистен кеңес алдым. Сөйтіп, банкке барып, кредиттік төлемдерімді көрсетіп, мерзімін ұзартып, ай сайынғы төлемді 2 еседей қысқартып, есепшотымды бұғаттаудан шығардым. Бірақ кредиттік тарихым қара тізімге еніп кетіпті. Енді оңды-солды кредит алмастай болдым, – деп сыр шертті елорда тұрғыны.

Айта кетейік, елімізде 2026 жылдың 1 шілдесінен бастап несиесін кешіктіргендерге арналған мүлдем жаңа, бірінғай Finkelisim.kz платформасы іске қосылды. Платформа ашылған алғашқы күндердің өзінде-ақ 5 000-нан астам қазақстандық ұжымдық қарызды реттеуге өтініш білдірді. Екі немесе одан да көп банкке, МҚҰ-ға 90 күннен асып кеткен қарызы бар азаматтарға 5 жылға, әлеуметтік осал топтарға 7 жылға дейін ортақ, жеңілдетілген бір ғана төлем графигі жасалады. Бұл ретте кредиторлар борышкерді қудалауды бірден тоқтатады.

Сонымен қатар, Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің жаңартылған ережесіне сәйкес, кредит төлеу кешіктірілсе банк, МҚҰ 10 күнтізбелік күн ішінде хабарлама жіберуі тиіс. Қарыз алушы болса жағдайды түсіндіріп, қайта құрылымдауға өтініш бере алады. Ал қаржы ұйымы 15 күн ішінде қарастыруы қажет. Егер қарыз алушы ешқандай әрекет етпей, несиені кешіктіре берсе, іс сотқа дейін жетуі ықтимал.

Демек, мемлекет те кредит мәселесіне жігі қарай бастады деген сөз. Ең басты кілтипан әркімнің өзінде болып тұр. Турасын айтқанда, адам тағы да көзсіз, негізсіз несие алса, қарыз қамытынан құтылу қиын екені айқын.

АТАЛАР АМАНАТЫН АДАЛ АТҚАРА АЛДЫҚ ПА?!

Мен жақында отаншылдықтың ғажайып үлгісін Америка мен Кеңес Одағының сұрқия саясатының салдарынан, ондаған жылдарға созылған қан-қасап соғысты бастан өткеріп, төбесінен төрт миллион тонна бомба түскен Вьетнамның отыз жылда қалай өзгеріп көтерілгеніне таң қалдым. Осыны үлгі ретінде таратып айтайын.

Вьетнам мемлекеті – көлемі жағынан Ақмола облысының көлеміндей кішкентай мемлекет, 115 млн халқы бар. Бізде 20 млн ғана.

Вьетнам мемлекеті – коммунистік, социалистік идеологияны сақтап қалған мемлекет.

Бірақ Вьетнам мемлекеті социализмнің бүкіл жақсы жақтарын сақтап, 1990 жылы нарықтық экономикаға көшіп, қазір сол оңтүстік шығыс Азия мемлекеттерінің ішінде, дамыған елдердің қатарынан табылады.

Бұларда біздің елдегідей жерасты қазба байлықтары жоқ.

Халқы бізден 5 есе көп, жер көлемі бізден 9 есе кішкентай, 1990 жылға дейін Вьетнам мемлекеті экономикасы ең кедей

мемлекеттердің қатарынан табылатын, қазір бұлардың ауыл шаруашылығы, оның ішінде егін шаруашылығы әбден дамыған. Ауыл шаруашылық өнімдерін өздері өндіріп, өңдеп, дайын күйінде шет елге экспорттайды. Жеміс жидек, күріш тағы да басқа ауыл шаруашылық өнімдерін шет елге экспорттайды.

Жеңіл өнеркәсіп әбден дамыған. Мен осы мамыр айында әйелім Бағдат екеуміз екі апта болғанымызда көзім жетті.

Бүкіл дүкендерде, сауда-саттық орындарда, базарларда тағы да басқа сауда орындарында тек қана Вьетнам мемлекетінде шыққан тауарлар. Қытайдың немесе Түркияның бірде-бір тауарын көрмедік. Тек қана

өздерінің тауарлары, сапалы тауарлар.

Туризмі дамыған. Туристер әлемнің түкпір-түкпірінен келіп демалып жатыр. Оңтүстік Қытай теңізінің жағалауы тегіс туристік демалыс орындары мен қамтамасыз етілген.

Теңіздің жағалауы кәдімгі біздің Арал теңізінің жағасындағы аппақ ақ құм, демалыс орындарында керемет жағдай жасалған.

Бірнеше қалаларын аралап көрдік. Бір таңғаларлық жағдай, бағдаршам мүлдем жоқ, МАИ қызметкерлерін, немесе полиция қызметкерлерін мүлдем көрмедік. Александр деген орыс жігіті біздің гид жігіттен айтуынша, Вьетнамда жұмыс жасап жүрген 10 жылда бірде-бір

рет жол апатын көргенім жоқ, естігенім жоқ деді.

Өте мәдениетті, сыпайы халық екен. Біз қандай көлікпен келе жатсақ та, бір рет сигнал жасайды, болды бір-біріне жол бере салады. Кімге ыңғайлы, сол көлік бірінші өтіп кетеді. Біздікіндей «әкеңнің», «шешенің» деп күйіп, пісіп боқтап, әкірендеп жүйкесін тоздырып жатқан бірде-бір вьетнамдықты көрмедім.

Үлкен қалаларын аралағанда ең әдемі, жақсы, әсем жерлерін көрсетті. Қаншама әлемде жоқ архитектуралық ғимараттарды, музейлерді араладық. Сол музейлердің, туристік демалыс орындарының басшылары көпшілігі әйел адамдар.

Бабаларымыз жанталасып, жаға жыртысып, өңірдің рухани дүниесін жасартып, жаңғыртқандағы сонау Алтайдан Атырауға дейінгі ұлан-ғайыр жерді аттың

жалы, атанның қомында сақтап қалғандағы аталарымыздың сан ғасырлық арман-мақсатын, азаттық алған отыз жылда біз орындай алдық па?

Ұлт болып ұйысып, жұрт болып жұмыла алдық па? Асты да, үсті де Менделеев кестесінде кездеспейтін иен байлықтың ортасында шалқып өмір сүруге тиісті ел емес пе едік? Той-тойлаудан ой ойлауға өтетін кезіміз келген жоқ па? Вьетнам халқының көзінен құлдық сананы байқамадым. Батыр халық! Өжет халық! Вьетнам халқы бақытты болуға лайықты.

Вьетнамдықтар соғысқа дейін оңтүстік, солтүстік болып, бір-бірімен құлдық өмір сүрген. Ал қазір – біртұтас, мызғымайтын мықты, дамыған мемлекет.

Осы кезде аталар аманатын адал атқара алдық па деген сұрақ ойымды оңға, санамды санға бөлді. Жауабын таппадым.

Орынбасар
ЖӘНІБЕКОВ

6 | ТЕЛЕБАҒДАРЛАМА

№110 (5008) 17/09/2026 Бейсенбі

ДҮЙСЕНБІ 21 ҚЫРКҮЙЕК

QAZAQSTAN

05:30 Әнұран
05:35 «Көңіл толқыны»
06:05 «Құдаша қыз» телехикаясы.
07:00 «ТАҢШОЛПАН»
09:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» телехикаясы
10:10 «Мелек» телехикаясы.
12:10 «Қызық екен...»
13:10 «Сезім толқыны» телехикаясы.
14:55 «Ақорда»
15:15 «МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ»
15:25 «СОНҒЫ АЛМА» деректі фильмі
15:55 «Жоғалған есім» телехикаясы.
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
18:00 «МЕЛЕК» телехикаясы.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «СОНҒЫ ХАТ» телехикаясы
21:30 «ЖОҒАЛҒАН ЕСІМ» телехикаясы.
22:25 «АШЫҚ АЛАҢ»
23:20 «1001 ТҮН»
0:50 «Қазір айтайық»
01:45 «Ашық алаң»
02:50 «Қызық екен...»
03:35 Әнұран
03:40 «Құдаша қыз» телехикаясы.
04:35 «Мерейлі отбасы»

05:00 Концерт.
07:00 «Оян!»
09:00 Тұсаукесер! Телехика. “Ақ жеңге”
10:00 “Алданған тағдыр”
11:00 Мультфильм.
12:00 Мультфильм.
13:10 “Народный контроль”
13:40 Телехика. “Шашу”
15:00 Телехика. “Келінжан”
16:00 Кино
18:30 Жаңалықтар
19:00 Тұсаукесер! Телехика. “Ақ жеңге”
20:00 Телехика. “Келінжан”
21:00 “Алданған тағдыр”
23:00 Тұсаукесер! “Әзіл бәйге”
00:10 Премьер! Телесериал “Ловушка”

ASTANA TV

06:30 «Күлфи» телехикаясы
07:50 «Жат Өмір» телехикаясы
09:00 «Үкім 3» телехикаясы
10:25 «Үздік әзілдер»
10:50 «Ағайынды алтауымыз» телехикаясы
13:50 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
15:00 «Заң аясында»
15:15 «Алау» телехикаясы
17:10 «Сарай жаунары» телехикаясы
18:20 «Ауыл бапкері 2» телехикаясы
19:00 «Astanatimes»
19:45 «Заң сөзі»
20:00 «Үкім 3» телехикаясы
21:10 «Жат Өмір» телехикаясы
22:10 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23:00 «Күлфи» телехикаясы
00:30 «Сарай жаунары» телехикаясы
01:40 «Ханзада Жумонг» телехикаясы

06:00 «В ОДНУ РЕКУ ДВАЖДЫ»
08:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
09:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
11:05 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:10 «АНАЛИТИКА»
14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE»
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMİZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:35 «ВАСЬКА»
01:40 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
02:20 «ЗНАХАРЬ»
03:25 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
03:45 «KÖREMİZ-ШОУ»

07:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
07:05 ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ КЕШ
08:25 “ЗАКИРА”, отандық телехикаясы
09:30 “МАРАШАНЕЦ”
12:00 “БЫЛО ДЕЛО”
14:30 “ДИЖОН 2”
16:30 “ПЕВИЦА”, мелодрама.
18:30 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”, турецкая драма.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:40 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
23:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
01:30 “ПЕВИЦА”, мелодрама (повтор)
03:20 “КАЙСАР ҚЫЗ”
04:20 “ЗАКИРА”, отандық телехикаясы
05:00 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”
05:30 “КТК ҚОРЖЫНЫ”

05:00 КОНЦЕРТ.
07:00 “ОЯН!”
09:00 “АҚ ЖЕҢГЕ”
10:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
12:00 “ОЙНАIQ”
13:00 “ӨЗЕКТІ”
13:30 ТЕЛЕХИКАЯ. “ШАШУ”
15:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
16:30 КИНО.
18:30 ЖАҢАЛЫҚТАР
19:00 “АҚ ЖЕҢГЕ”
20:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
21:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
23:00 ТҰСАУКЕСЕР! “ӘЗІЛ БӘЙГЕ”
00:10 “ЛОВУШКА”

ASTANA TV

06:30 «Күлфи» телехикаясы
07:50 «Жат Өмір» телехикаясы
09:00 «Үкім 3» телехикаясы
10:25 «Үздік әзілдер»
10:50 «Ағайынды алтауымыз» телехикаясы
13:50 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
15:00 «Новая экономика»
15:15 «Алау» телехикаясы
17:10 «Сарай жаунары» телехикаясы
18:20 «Ауыл бапкері 2» телехикаясы
19:00 «Astanatimes»
19:45 «Заң сөзі»
20:00 «Үкім 3» телехикаясы
21:10 «Жат Өмір» телехикаясы
22:10 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23:00 «Күлфи» телехикаясы
00:30 «Сарай жаунары» телехикаясы
01:40 «Ханзада Жумонг» телехикаясы

06:00 «В ОДНУ РЕКУ ДВАЖДЫ»
08:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
09:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
11:05 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ»
14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE»
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMİZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:35 «ВАСЬКА»
01:40 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
02:20 «ЗНАХАРЬ»
03:45 «KÖREMİZ-ШОУ»

07:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
07:40 “ЗАКИРА”, отандық телехикаясы
08:40 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ (повтор)
09:30 “МАРАШАНЕЦ”
12:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
14:50 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
16:30 “ПЕВИЦА”, мелодрама.
18:30 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”, турецкая драма.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:40 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
23:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
01:30 “ПЕВИЦА”, мелодрама (повтор)
03:20 “КАЙСАР ҚЫЗ”
04:20 “ЗАКИРА”, отандық телехикаясы
05:00 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”
05:30 “КТК ҚОРЖЫНЫ”

06:00 «Әзіл студия»
07:00 Информбюро (рус/каз)
08:00 «Күліп All» ойын-сауық бағдарламасы
08:20 «Математика+Музыка+Махаббат»
09:00 Мультсериал «Губка Боб»
10:10 «Пингвины Мадагаскара»
11:00 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
12:00 «Сен болмасаң» телехикаясы. 5 бөлім
12:40 «Приключения Али-Бабы и сорока разбойников»
15:50 КИНО. Джейсон Стэйтем в боевике «Перевозчик» (повтор)
18:00 КИНО. Джейсон Стэйтем в боевике «Перевозчик 2»

20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 КИНО. Айс Кьюб в боевике «Три икса 2: Новый уровень»
23:10 «Сен болмасаң» телехикаясы. 5 бөлім
23:50 КИНО. «Суреттегі қыарман»
02:40 «Time Vine»
03:00 «TikTok show» ойын-сауық бағдарламасы
03:20 «What's up?»
04:00 «Әзіл студия»
04:20 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:30 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:00 «Күліп All» ойын-сауық бағдарламасы
05:20 «Ризамын» ойын-сауық бағдарламасы

05:30 Q-ЕЛІ. Телехикая (Қазақстан)
06:00 “Әкесінің баласы”. Телехикая
07:00 “МАХАББАТ ДЕРТІ”. Телехикая
09:40 Телесериал
11:10 “Мың РЕТ СҮЙДІМ”. Телехикая
13:10 “ИП ТӘТТІБАЕВА”. Телехикая
15:10 “Әзілің жарасса”.
16:00 Телесериал
18:00 ЖАҢАЛЫҚТАР. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18:30 Телесериал
19:30 НОВОСТИ. ПРЯМОЙ ЭФИР
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”. Телесериал
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал
23:10 “ИФФЕТ”, Телехикая
0:20 “ИП Тәттібаева”. Телехикая (Қазақстан, 2025 ж.)
02:00 Телесериал
03:00 “Қыздарай”. Ток-шоу
03:25 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
03:55 Тазалық уақыты
04:35 “Өсекшілер”. Телехикая (Қазақстан)
05:15 Жарқыраған жұлдыз

НТК

07:00 «Разминка» (каз/рус)
07:15 «Қызық Live» (каз.)
08:20 «INSTA LIKE» (каз.)
08:50 «ARMANKIDS» (мультсериал, каз.)
09:00 «ALEXGAM» (мультсериал)
09:10 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
09:30 «ОРЕЛ И РЕШКА.РАЙ И АД»
10:40 «ФАНТОМ»
12:00 «ДӘМ ДОДА» (кулинарное реалити-шоу, каз.)
13:00 «НЕ ДЕЙДІ?» (прямой эфир, каз.)
15:00 «БІР КӨРГЕННЕН»
16:00 «ҚАЛА СЫРЫ» (реалити-шоу, каз.)
17:00 «ОРЕЛ И РЕШКА.РАЙ И АД»
18:00 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
18:30 «ФАНТОМ»
19:30 Сериал «СПЕЦНАЗ» (боевик, США)
20:30 «ИГРЫ КИЛЛЕРОВ»
22:20 «СНАЙПЕР 2» (боевик, Том Беренджер, Боким Вудбайн)
01:00 «Қызық Live» (каз.)
02:10 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
03:10 «У- NIGHT SHOW» (каз.)
03:50 «INSTA TV» (каз.)
04:10 – 05:00 «Екі езу» (каз.)

СӘРСЕНБІ 23 ҚЫРКҮЙЕК

QAZAQSTAN

05:30 ӘНҰРАН
06:05 «ҚҰДАША ҚЫЗ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
07:00 «ТАҢШОЛПАН»
09:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР»
10:00 АҚПАРАТ
10:10 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
13:10 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
14:20 «ЗАҢ АЛДЫНДА»
14:35 «МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ»
14:45 «SUPERSTAR KZ» КҮНДЕЛІГІ
14:50 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
15:55 «ЖОҒАЛҒАН ЕСІМ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
17:00 АҚПАРАТ
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
18:00 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «СОНҒЫ ХАТ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
21:30 «ЖОҒАЛҒАН ЕСІМ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
22:25 «АШЫҚ АЛАҢ»
23:20 «1001 ТҮН»
00:50 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
01:40 «АШЫҚ АЛАҢ»
02:35 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
03:15 ӘНҰРАН
03:20 «ҚҰДАША ҚЫЗ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
04:15 «ЗАҢ АЛДЫНДА»
04:30 «МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ»
04:40 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»

05:00 КОНЦЕРТ.
07:00 «ОЯН!»
09:00 “АҚ ЖЕҢГЕ”
10:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
12:00 “ОЙНАIQ”
13:00 “БІЗДІҢ НАЗАРДА”
13:30 ТЕЛЕХИКАЯ. “ШАШУ”
15:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
16:30 КИНО.
18:30 ЖАҢАЛЫҚТАР
19:00 “АҚ ЖЕҢГЕ”
20:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
21:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
23:00 ТҰСАУКЕСЕР! “ӘЗІЛ БӘЙГЕ”
00:10 “ЛОВУШКА”
01:00 ТЕЛЕСЕРИАЛ.

ASTANA TV

06:30 «Күлфи» телехикаясы
07:50 «Жат Өмір» телехикаясы
09:00 «Үкім 3» телехикаясы
10:25 «Үздік әзілдер»
10:50 «Ағайынды алтауымыз» телехикаясы
13:50 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
15:00 «Заң аясында»
15:15 «Алау» телехикаясы
17:10 «Сарай жаунары» телехикаясы
18:20 «Ауыл бапкері 2» телехикаясы
19:00 «Astanatimes»
19:45 «Заң сөзі»
20:00 «Үкім 3» телехикаясы
21:10 «Жат Өмір» телехикаясы
22:10 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23:00 «Күлфи» телехикаясы
00:30 «Сарай жаунары» телехикаясы
01:40 «Ханзада Жумонг» телехикаясы

06:00 «ЦЕПЛЯЯСЬ ЗА ЛЁД»
07:00 МНОГОСЕРИЙНЫЙ ФИЛЬМ
08:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
09:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
11:05 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ»
14:30 «QOSLIKE»
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMİZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:35 «ВАСЬКА»
01:40 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
02:20 «ЗНАХАРЬ»
03:45 «KÖREMİZ-ШОУ»

07:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
07:35 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”
08:10 “ЗАКИРА”
09:10 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ (ПОВТОР)
10:00 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”
12:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
14:50 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ.”
16:30 “ПЕВИЦА”, МЕЛОДРАМА.
18:30 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”, ТУРЕЦКАЯ ДРАМА.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:40 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”, РЕАЛИТИ-ШОУ.
23:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”, ДЕТЕКТИВ
01:30 “ПЕВИЦА”, МЕЛОДРАМА
03:20 “ҚАЙСАР ҚЫЗ”
04:20 “ЗАКИРА”, ОТАНДЫҚ ТЕЛЕХИКАЯСЫ (ҚАЙТАЛУ)
05:00 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”
05:30 “КТК ҚОРЖЫНЫ”
06:05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР

06:00 «ӘЗІЛ СТУДИО»
07:00 ИНФОРМБЮРО (РУС/КАЗ)
08:00 «КҮЛІП ALL»
08:20 «МАТЕМАТИКА+МУЗЫКА»
09:00 МУЛЬТСЕРИАЛ «ГУБКА БОБ»
10:00 «ПИНГВИНЫ МАДАГАСКАРА»
11:00 «ЧЕРЕПАШКИ-НИНДЗЯ»
12:00 «СЕН БОЛМАСАҢ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
12:40 КИНО. «СЕЗІМ СЕРГЕЛДЕНІ»
15:50 «ПЕРЕВОЗЧИК 2» (ПОВТОР)
17:50 «ПЕРЕВОЗЧИК 3»
20:00 ИНФОРМБЮРО (РУС/КАЗ)
21:00 «ПОВДОНЫЙ КАПКАН»
23:40 КИНО. «СЕЗІМ СЕРГЕЛДЕНІ»
02:30 «31 ӘЗІЛ»
03:20 «TIME VINE»
03:40 «ТИКТОК SHOW»
04:40 «1001 ӘЗІЛ»
04:50 ТЕЛЕВИКТОРИНА «BALA BATTLE»
05:20 «КҮЛІП ALL»
05:40 «РИЗАМЫН»

05:30 Q-ЕЛІ. Телехикая (Қазақстан)
06:00 “Әкесінің баласы”. Телехикая
07:00 “МАХАББАТ ДЕРТІ”. Телехикая
09:30 НОВОСТИ
09:40 Телесериал
11:10 “Мың РЕТ СҮЙДІМ”. Телехикая
13:00 НОВОСТИ
13:10 “ИП ТӘТТІБАЕВА”. Телехикая
15:10 “Әзілің жарасса”.
16:00 Телесериал
18:00 ЖАҢАЛЫҚТАР. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18:30 Телесериал
19:30 НОВОСТИ. ПРЯМОЙ ЭФИР
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”. Телесериал
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал

23:10 “ИФФЕТ”. Телехикая
00:20 “ИП Тәттібаева”. Телехикая
02:00 Телесериал
03:00 “Қыздарай”. Ток-шоу
03:25 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
03:55 Тазалық уақыты
04:35 “Өсекшілер”. Телехикая
05:15 Жарқыраған жұлдыз

НТК

07:00 «РАЗМИНКА» (КАЗ/РУС)
07:15 «ҚЫЗЫҚ LIVE» (КАЗ.)
08:20 «INSTA LIKE» (КАЗ.)
08:50 «ARMANKIDS»
09:00 «ALEXGAM» (МУЛЬТСЕРИАЛ)
09:10 «АГЕНТ 203» (МУЛЬТСЕРИАЛ)
09:30 «ОРЕЛ И РЕШКА.РАЙ И АД»
10:40 «ФАНТОМ»
12:00 «ДӘМ ДОДА»
13:00 «НЕ ДЕЙДІ?»
15:00 «БІР КӨРГЕННЕН»
16:00 «ҚАЛА СЫРЫ»
17:00 «ОРЕЛ И РЕШКА.РАЙ И АД»
18:00 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
18:30 «ФАНТОМ»
19:30 СЕРИАЛ «СПЕЦНАЗ»
20:30 «ИСКУССТВО ВОСЬМИ КОНЕЧНОСТЕЙ»
22:30 «ИГРЫ КИЛЛЕРОВ»
01:00 «ҚЫЗЫҚ LIVE» (КАЗ.)
02:10 РЕАЛИТИ-ШОУ «ЖАҢА КАЗАХИ»
03:10 «У- NIGHT SHOW» (КАЗ.)
03:50 «INSTA TV» (КАЗ.)
04:10 – 05:00 ӘЗІЛ - КҮЛКІ
БАҒДАРЛАМАСЫ «ЕКІ ЕЗУ» (КАЗ.)

БЕЙСЕНБІ 24 ҚЫРКҮЙЕК

QAZAQSTAN

05:30 ӘНҰРАН
06:05 «ҚҰДАША ҚЫЗ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
07:00 «ТАҢШОЛПАН»
09:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР»
10:00 АҚПАРАТ
10:10 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
13:10 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ»
14:20 «ТАЗА САНА»
14:55 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
15:55 «ЖОҒАЛҒАН ЕСІМ»
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
18:00 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
20:00 АҚПАРАТ
20:25 АҚША ӘЛІПЕСІ
20:30 «СОНҒЫ ХАТ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
21:00 «ЖОҒАЛҒАН ЕСІМ»
22:25 «АШЫҚ АЛАҢ»
23:20 «1001 ТҮН»
0:45 АҚША ӘЛІПЕСІ
0:50 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
01:40 «АШЫҚ АЛАҢ»
02:35 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
03:15 ӘНҰРАН
03:20 «ҚҰДАША ҚЫЗ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ
04:10 «ТАЗА САНА»
04:45 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»

05:00 Концерт.
07:00 «Оян!»
09:00 Тұсаукесер! Телехикая. “Ақ жеңге”
10:00 “Алданған тағдыр”
12:00 “ОйнаIQ”
13:00 “Өзекті”
13:30 Телехикая. “Шашу”
15:00 Телехикая. “Келінжан”
16:00 Кино.
18:30 Жаңалықтар
19:00 Тұсаукесер! Телехикая. “Ақ жеңге”
20:00 Телехикая. “Келінжан”
21:00 “Алданған тағдыр”
23:00 Тұсаукесер! “Әзіл бәйге”
00:10 Премьер! Телесериал “Ловушка”
01:00 Телесериал.

ASTANA TV

06:30 «Күлфи» телехикаясы
07:50 «Жат Өмір» телехикаясы
09:00 «Үкім 3» телехикаясы
10:25 «Үздік әзілдер»
11:50 Көркем фильм
13:50 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
15:00 «Новая экономика»
15:15 «Алау» телехикаясы
17:10 «Сарай жаунары» телехикаясы
18:20 «Ауыл бапкері 2» телехикаясы
19:00 «Astanatimes»
19:45 «Заң сөзі»
20:00 «Үкім 3» телехикаясы
21:10 «Жат Өмір» телехикаясы
22:10 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23:00 «Күлфи» телехикаясы
00:30 «Сарай жаунары» телехикаясы
01:40 «Ханзада Жумонг» телехикаясы

АИТВ ЖҰҚТЫРҒАНДАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛЕЛЕРІ

АИТВ инфекциясын анықтау мен емдеуде айтарлықтай жетістіктерге қол жеткізілгеніне қарамастан, АИТВ-мен өмір сүретін адамдар әлі де медициналық қана емес, әлеуметтік қиындықтарға да тап болып келеді.

Заманауи антиретровирус-тық терапияның арқасында науқастардың басым бөлігі толыққанды өмір сүріп, еңбек етіп, отбасы құрып, бала тәрбиелей алады. Дегенмен, қоғамдағы жаңсақ пікірлер мен халықтың жеткіліксіз ақпараттандырылуы олардың қоғамға толыққанды бейімделуіне кедергі келтіреді.

Ең өзекті мәселелердің бірі – стигматизация, яғни қоғам тарапынан жағымсыз көзқарастың қалыптасуы. Көптеген адамдар АИТВ оңай жұғатын ауру деп қате түсініп, АИТВ жұқтырған адамдармен қарым-қатынас жасаудан қашқақтайды. Қоғамның

айыптауынан қорыққандықтан, кейбір адамдар өздерінің диагнозын тіпті туыстары мен жақын достарынан да жасырады. Бұл психологиялық күйзеліске, жалғыздық сезіміне, мазасыздыққа және өмір сапасының төмендеуіне әкеледі. Сонымен қатар, стигма мен кемсітушілік көптеген адамдардың дер кезінде медициналық көмекке жүгінуіне және емді үздіксіз қабылдауына кедергі келтіреді.

Еңбек саласындағы кемсітушілік те өзекті мәселелердің бірі болып табылады. Қазақстан Республикасының заңнамасы азаматтардың денсаулық жағдайына қарамастан тен құқықтарын

қамтамасыз еткенімен, жұмысқа қабылдау кезінде немесе еңбек уақытында теріс көзқарас таныту жағдайлары әлі де кездеседі. Жұмыстан айырылып қалудан немесе әріптестерінің жағымсыз пікірінен қауіптенген көптеген адамдар өздерінің АИТВ мәртебесін жарияламауды жөн көреді.

Әлеуметтік салада да түрлі қиындықтар бар. Өмірлік қиын жағдайға тап болған адамдар әлеуметтік қызметтерге, психологиялық және құқықтық көмекке қол жеткізуде қиындықтарға кездесуі мүмкін. Сондықтан мұндай азаматтарға медициналық, психологиялық, құқықтық және әлеуметтік

қолдауды қамтитын кешенді көмек көрсету аса маңызды.

АИТВ-мен өмір сүретін әйелдердің жағдайына ерекше назар аудару қажет. Олар көбіне диагнозына байланысты ғана емес, қоғамдағы қалыптасқан әлеуметтік стереотиптердің әсерінен де қосарланған кемсітушілікке ұшырайды. Көптеген әйелдер қаржылық қиындықтарға, жұмысқа орналасу мен тұрғын үй мәселелеріне, бала тәрбиесіне қатысты қиындықтарға тап болады және қоғамның теріс көзқарасынан қауіптенеді. Мұндай жағдайда дер кезінде көрсетілген психологиялық және әлеуметтік қолдау олардың өмір сапасын жақсартып, қоғамдағы белсенділігін сақтауға мүмкіндік береді.

Сонғы жылдары Қазақстанда АИТВ инфекциясының тара-

луының алдын алуға ерекше көңіл бөлінуде. Мемлекет антиретровирус-тық терапияның қолжетімділігін кеңейтіп, алдын алу бағдарламаларын жетілдіруде, халық арасында ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізіп, халықаралық ұйымдармен ынтымақтастықты нығайтуда. Бұл шаралар аурудың таралуын азайтумен қатар, қоғамдағы стигма мен кемсітушілікті төмендетуге де бағытталған.

АИТВ-мен өмір сүретін адамдардың әлеуметтік мәселелерін шешу мемлекет, медицина қызметкерлері, қоғамдық ұйымдар және жалпы қоғамның бірлескен күш-жігерін талап етеді. АИТВ туралы дұрыс ақпараттың кеңінен таралуы, адам құқықтарының сақталуы және қо

7

06:00 «ЦЕПЛЯЯСЬ ЗА ЛЁД»
07:00 Многосерийный фильм
08:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
09:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
11:05 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ»
14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE»
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMİZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:35 «ВАСЬКА»
02:20 «ЗНАХАРЬ»
03:45 «KÖREMİZ-ШОУ»

КТК

07:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
07:35 «ӘНИМ СЕН ЕДІҢ»
08:10 «ЗАКИРА», отандық телехикаясы
10:00 «ПЛАМЯ ЖИЗНИ», турецкая драма
12:20 «АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ»
14:50 «БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ»
16:30 «ПЕВИЦА», мелодрама.
18:30 «ПЛАМЯ ЖИЗНИ», турецкая драма.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:40 «БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ»
23:20 «АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ»
01:30 «ПЕВИЦА», мелодрама (повтор)
03:20 «ҚАЙСАР ҚЫЗ»
04:20 «ЗАКИРА»
05:00 «ӘНИМ СЕН ЕДІҢ»
05:30 «КТК ҚОРЖЫНЫ»

31

06:00 «Әзіл студия»
07:00 Информбюро (рус/каз)
08:00 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
09:00 Мультсериал «Губка Боб»
10:10 «Пингвины Мадагаскара»
11:00 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
11:50 «Сен болмасаң» телехикаясы.
12:30 «Десант. Көкпен сырласу»
13:00 «Три икса 2: Новый уровень»
15:30 «Перевозчик 3» (повтор)
18:00 «Перевозчик: Наследие»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 «Жажда смерти»
23:10 «Сен болмасаң» телехикаясы.
23:50 КИНО. «Айлакер»
02:30 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:20 «Time Vine»
03:40 «TikTok show»
04:40 «1001 Әзіл»
04:50 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:20 «Kүлiп All»
05:40 «Ризамын»

7

05:30 Q-ЕЛІ. Телехикая (Қазақстан)
06:00 «Әкесінің баласы». Телехикая
07:00 «МАХАББАТ ДЕРТІ». Телехикая
09:40 Телесериал
11:10 «МЫҢ РЕТ СҮЙДІМ». Телехикая
13:10 «ИП ТӘТТІБАЕВА». Телехикая
14:40 «Әзілің жарасса»
16:00 Телесериал
18:00 ЖАҢАЛЫҚТАР. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18:30 Телесериал
20:00 «ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ». Телесериал
22:10 «ДАЛЕКИЙ ГОРОД». Телесериал
23:10 «ИФФЕТ». Телехикая
0:20 «ИП Тәттібаева». Телехикая
01:40 Телесериал
02:40 «Қыздарай». Ток-шоу
03:05 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
03:35 Тазалық уақыты
04:15 «Өсекшілер». Телехикая (Қазақстан)
04:55 Жарқыраған жұлдыз

НТК

07:00 «Разминка» (каз/рус)
07:15 «Қызық Live» (каз.)
08:20 «INSTA LIKE» (каз.)
09:50 «ARMANKIDS» (мультсериал, каз.)
08:00 «ALEXGAM» (мультсериал)
09:10 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
09:30 «ОРЕЛ И РЕШКА.РАЙ И АД»
10:40 «ФАНТОМ»
12:00 «ДӘМ ДОДА»
13:00 «НЕ ДЕЙДІ?» (прямой эфир, каз.)
15:00 «БІР КӨРГЕННЕН»
16:00 «ҚАЛА СЫРЫ» (реалити-шоу, каз.)
17:00 «ОРЕЛ И РЕШКА.РАЙ И АД»
18:00 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
18:30 «ФАНТОМ»
19:30 Сериал «СПЕЦНАЗ» (боевик, США)
20:30 «МАДАМ ПАУТИНА»
22:40 «МЕСТЬ»
01:00 «Қызық Live» (каз.)
02:10 Реалити-шоу «Жаңа қазахи» (каз.)

31

03.10 «Ұ- NIGHT SHOW» (каз.)
03.50 «INSTA TV» (каз.)
04.10 – 05.00 «Екі езу» (каз.)

QAZAQSTAN

05:30 ӘНҰРАН
06:00 АҚША ӘЛІППЕСІ
06:05 «ҚҰДАША ҚЫЗ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
07:00 «ТАҢШОЛПАН»
09:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР»
10:10 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
13:10 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ»
14:20 «ҚАРҚЫНДЫ ҚҰРЫЛЫС»
14:50 «SUPERSTAR KZ» КҮНДЕЛІГІ
14:55 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
15:55 «ЖОҒАЛҒАН ЕСІМ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
18:00 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «СОҒҒЫ ХАТ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
21:30 «ЖОҒАЛҒАН ЕСІМ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
22:25 «АШЫҚ АЛАҢ»
23:20 «1001 ТҮН»
00:20 «ПАРАСАТ МАЙДАНЫ»
01:25 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
02:15 «АШЫҚ АЛАҢ»
03:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
03:50 ӘНҰРАН
03:55 «ҚҰДАША ҚЫЗ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
04:45 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»

ASTANA TV

06:30 «Күлфи» телехикаясы
07:50 «Жат Өмір» телехикаясы
09:00 «Үкім 3» телехикаясы
10:25 «Үздік әзілдер»
10:50 Көркем фильм
13:50 «3у-3у Күлпаш» телехикаясы
14:50 «Қауітба»
15:00 «3аң аясында»
15:15 «Алау» телехикаясы
17:10 «Сарай жаунары» телехикаясы
18:20 «Ауыл банктері 2» телехикаясы
19:00 «Astanatimes»
19:45 «3аң сөзі»
20:00 «Үкім 3» телехикаясы
21:10 «Жат Өмір» телехикаясы
22:10 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23:00 «Күлфи» телехикаясы
00:30 «Сарай жаунары» телехикаясы
01:40 «Ханзада Жумонт» телехикаясы

7

06:00 «ЦЕПЛЯЯСЬ ЗА ЛЁД»
07:00 Многосерийный фильм
08:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
09:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
11:05 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:10 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ»
14:30 «QOSLIKE»
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMİZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:30 «ҚҰРЫЛТАЙ ОНЛАЙН»
21:00 «ПОЛЕ ЧУДЕС»
22:30 «ДЕЛА ЖИТЕЙСКИЕ 4»
03:45 «KÖREMİZ-ШОУ»

КТК

07:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
07:35 «ӘНИМ СЕН ЕДІҢ»
08:10 «ЗАКИРА», отандық телехикаясы
10:00 «ПЛАМЯ ЖИЗНИ», турецкая драма
12:20 «АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ»
14:50 «БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ»
16:30 «ПЕВИЦА», мелодрама.
18:30 «ПЛАМЯ ЖИЗНИ», турецкая драма.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:40 «БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ»
23:20 «АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ»
01:30 «ПЕВИЦА», мелодрама (повтор)
03:20 «ҚАЙСАР ҚЫЗ»
04:20 «ЗАКИРА»
05:00 «ӘНИМ СЕН ЕДІҢ»
05:30 «КТК ҚОРЖЫНЫ»

31

06:00 «Әзіл студия»
07:00 Информбюро (рус/каз)
08:00 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
09:00 Мультсериал «Губка Боб»
10:30 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара»
11:00 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
12:00 «Сен болмасаң» телехикаясы. 8 бөлім
12:40 «Десант. Көкпен сырласу»
13:20 «Перевозчик: Наследие» (повтор)
15:40 «Подводный капкан» (повтор)
17:40 КИНО. Донни Йен в боевике «Ип Ман»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 «Джек Райан: Теория хаоса»
23:10 «Сен болмасаң» телехикаясы. 8 бөлім
23:50 «Жажда смерти» (повтор)
02:00 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:20 «Time Vine» ойын-сауық бағдарламасы
03:40 «TikTok show»
04:40 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:50 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:20 «Kүлiп All» ойын-сауық бағдарламасы

7

05:30 Q-ЕЛІ. Телехикая (Қазақстан)
06:00 «Әкесінің баласы». Телехикая
07:00 «МАХАББАТ ДЕРТІ». Телехикая
09:40 Телесериал
11:10 «МЫҢ РЕТ СҮЙДІМ». Телехикая
13:10 «ИП ТӘТТІБАЕВА». Телехикая
14:40 «Әзілің жарасса».
16:00 Телесериал
18:00 ЖАҢАЛЫҚТАР. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18:30 Телесериал
19:30 НОВОСТИ. ПРЯМОЙ ЭФИР
20:00 «ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ». Телесериал
22:10 «ДАЛЕКИЙ ГОРОД». Телесериал
23:10 «ИФФЕТ». Телехикая
00:20 «ИП Тәттібаева». Телехикая
01:20 Телесериал
02:20 «Қыздарай». Ток-шоу
03:05 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
03:35 Тазалық уақыты
04:15 «Өсекшілер». Телехикая (Қазақстан)
04:55 Жарқыраған жұлдыз

НТК

07:00 «Разминка» (каз/рус)
07:15 «Қызық Live» (каз.)
08:20 «INSTA LIKE» (каз.)
08:50 «ARMANKIDS» (мультсериал, каз.)
09:00 «ALEXGAM» (мультсериал)
09:10 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
09:30 «ОРЕЛ И РЕШКА.РАЙ И АД»
10:40 «ФАНТОМ»
12:00 «ТАЗА LIFE»
13:00 «ТОЛСТЯК НА РИНГЕ» (семейная комедия, Кевин Джеймс)
15:10 «МАДАМ ПАУТИНА» (фантастический боевик, Дакота Джонсон, Сидни Суини, Тахар Рахим)
17:50 «ИСКУССТВО ВОСЬМИ КОНЕЧНОСТЕЙ» (боевик, Луди Линь,Николас Хэммонд)
19:50 «БЕСКОНЕЧНОСТЬ» (фантастический боевик, Диан О Брайен, Марк Уолберг)
21:50 «КЛУБ УБИЙЦ» (боевик, Генри Голдинг, Нуми Рапас, Сэм Нил)
00:20 «ТАВОО» (каз. Новый сезон)
02:30 Реалити-шоу «Жаңа қазахи» (каз.)
03:30 «Қызық Live» (каз.)
04:40 «INSTA TV» (каз.)
04:30 – 05.00 «Екі езу» (каз.)

СЕНБІ

26 ҚЫРКҮЙЕК

QAZAQSTAN

05:30 Әнұран
06:05 «Құдаша қыз» телехикаясы.
08:00 «Көңіл толқыны»
08:45 «МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ»
09:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» телехикаясы.
10:00 «Мелек» телехикаясы.
12:00 «PRIME ERA»
12:25 «SuperStar Kz» Мeгa жoбacы
14:40 Дисней ұсынады: «Сақшы арыстан»
15:00 «Дос-Мұқасан» көркем фильмі
17:30 «ӘЛЕМ ЖӨНЕ БІЗ»
17:45 «ҚҰРЫЛТАЙ»
18:00 «МЕЛЕК» телехикаясы.
20:00 «SUPERSTAR KZ» МЕГА ЖОБАСЫ
22:05 «СОҒҒЫ ХАТ» телехикаясы.
23:00 «ҚАЙТАПАС ҚАЙСАРЛАР»
01:00 «Әлем және біз»
01:15 «Құрылтай»
01:30 «Қарқынды құрылыс»
02:00 Әнұран
02:05 «Құдаша қыз» телехикаясы.
03:40 «Prime era»
04:00 «Адам тәнінің ғажайыптары»
04:45 «Көңіл толқыны»

ASTANA TV

05:00 “COVER SHOW”
06:00 КОНЦЕРТ.
08:30 “БАЛАМ ҮШІН”
09:00 “АЗАМАТ”
10:00 “АЛДАҒАН ТАҒДЫР”
11:00 МУЛЬТФИЛЬМ
12:30 МУЛЬТФИЛЬМ
13:45 БОЕВИК
15:00 ТҰСАУКЕСЕРІ “ЖЕКПЕ-ЖЕК АЙТЫС”
16:30 “АҚ ЖЕҢГЕ”
19:00 “ЖҰЛДЫЗДЫ ЖЕКПЕ-ЖЕК”
21:00 “АЛДАҒАН ТАҒДЫР”
22:00 “7 КҮН”
22:40 ЖҰМЫР ЖЕР
23:00 БОЕВИК

ASTANA TV

06:00 «Үздік әзілдер»
06:30 «Күлфи» телехикаясы
07:50 «Жат Өмір» телехикаясы
09:00 «Үкім 3» телехикаясы
10:25 «ЭКО экспедиция»
12:40 «Хайп» док.фильм
13:20 Көркем фильм
15:00 ТҰСАУКЕСЕРІ!
17:00 «SARAR TIMES»
18:00 Көркем фильм
20:00 «Үкім 3» телехикаясы
21:00 «Жат Өмір» телехикаясы
22:00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23:00 «Күлфи» телехикаясы

7

06:00 «Әзіл студия»
07:00 «Kүлiп All»
07:30 «Тәтті шоу»
08:30 Мультсериал «Губка Боб»
09:30 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
10:00 «Готовим с Адель»
10:40 «Кинктер. Даладағы қақтығыс».
11:25 «TikTok show»
11:50 «Time Vine»
12:00 «Десант. Көкпен сырласу»
13:10 «Сен болмасаң» телехикаясы.
14:25 «Младенец на прогулке»
16:45 Анимационный фильм «Зверополис»
19:10 «Крузи по джунглям»
22:00 «Люди Икс: Первый класс»
01:00 «Жертва во имя любви»
03:20 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:00 «Time Vine»
04:20 «TikTok show»
05:00 «1001 Әзіл»
05:10 «BALA BATTLE»
05:30 «What's up?»

7

05:30 Q-ЕЛІ. Телехикая (Қазақстан)
05:50 «Әкесінің баласы». Телехикая
06:50 «МАХАББАТ ДЕРТІ». Телехикая
08:50 Телесериал
10:00 «Мелек» телехикаясы.
12:00 «PRIME ERA»
12:25 «SuperStar Kz» Мeгa жoбacы
14:40 Дисней ұсынады: «Сақшы арыстан»
15:00 «Дос-Мұқасан» көркем фильмі
17:30 «ӘЛЕМ ЖӨНЕ БІЗ»
17:45 «ҚҰРЫЛТАЙ»
18:00 «МЕЛЕК» телехикаясы.
20:00 «SUPERSTAR KZ» МЕГА ЖОБАСЫ
22:05 «СОҒҒЫ ХАТ» телехикаясы.
23:00 «ҚАЙТАПАС ҚАЙСАРЛАР»
01:00 «Әлем және біз»
01:15 «Құрылтай»
01:30 «Қарқынды құрылыс»
02:00 Әнұран
02:05 «Құдаша қыз» телехикаясы.
03:40 «Prime era»
04:00 «Адам тәнінің ғажайыптары»
04:45 «Көңіл толқыны»

НТК

07:00 «Қызық Live» (каз.)
08:00 Реалити-шоу «Жаңа қазахи» (каз.)
09:00 «INSTA LIKE» (каз.)
10:00 «ARMANKIDS» (мультсериал, каз.)
10:10 «ALEXGAM» (мультсериал)
10:20 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
11:00 «ГУБКА БОБ- КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ»
13:00 «ТАЗА LIFE» (реалити-шоу, каз.)
14:00 «NEW ME 360»
15:00 «ЛЕГЕНДЫ ЗАТЕРЯННОГО ХРАМА»
16:30 «АНАКОНДА»
18:40 «АГЕНТ НА УИКЕНД» (боевик, Люк Эванс, Сон Ган)
20:40 «МИССИЯ НЕВЫПОЛНИМА: СМЕРТЕЛЬНАЯ РАСПЛАТА»
00:10 «ТАВОО» (каз.)
02:40 Реалити-шоу «Жаңа қазахи» (каз.)
03:40 «Қызық Live» (каз.)
04:20 «INSTA TV» (каз.)
04.40 – 05.00 Әзіл - күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

QAZAQSTAN

05:30 Әнұран
05:35 «Соңғы алма» деректі фильмі
06:05 «Құдаша қыз» телехикаясы.
08:00 «Көңіл толқыны»
08:45 «МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ»
09:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» телехикаясы.
10:00 «Мелек» телехикаясы.
12:00 «ЖАСАМПАЗ ҰЛТ»
12:25 «SuperStar Kz» Мeгa жoбacы
14:40 Дисней ұсынады: «Сақшы арыстан»
15:30 «Қайтапас қайсарлар»
17:40 «АҚОРДА»
18:00 «МЕЛЕК» телехикаясы.
20:00 «АПТА» сараптамалық бағдарламасы. Тікелей эфир
20:40 «СОҒҒЫ ХАТ» телехикаясы.
21:35 Тұрсынбек Қабатовтың кеші
23:30 «Дос-Мұқасан» көркем фильмі (Қазақстан, 2022 ж.)
02:00 «Апта» сараптамалық бағдарламасы.
02:40 «Ақорда»
03:00 Әнұран
03:05 «Құдаша қыз» телехикаясы.
04:45 «Адам тәнінің ғажайыптары» деректі фильмі.

7

05:00 “Cover show”
05:30 Концерт.
07:30 Концерт.
09:30 “Арнайы репортаж”
10:00 “Алданған тағдыр”
11:00 “Өмір өрнегі”
12:00 Мультсериал “Белка и Стелка. Озорная семейка”
13:15 Мультфильм
14:45 Боевик
16:30 “Ақ жеңге”
19:00 Концерт
21:00 Тұсауескері Телехикая. “Алданған тағдыр”
22:00 “7 күн”
22:40 Глобальные события
23:00 Боевик
00:15 Телесериал.

ASTANA TV

06:00 «Үздік әзілдер»
06:30 «Күлфи» телехикаясы
07:50 «Жат Өмір» телехикаясы
09:00 «Үкім 3» телехикаясы
10:25 «ЭКО экспедиция»
12:40 «Вымогательство» док.фильм
13:20 Көркем фильм
15:30 «Назар аудар»
18:00 Көркем фильм
20:00 «Үкім 3» телехикаясы
21:00 «Жат Өмір» телехикаясы
22:00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23:00 «Күлфи» телехикаясы
00:30 Көркем фильм

7

06:00 «ҚАЙМАҚ» бағдарламасы
07:35 «BASTY PRIME»
08:35 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ» телехикаясында
11:05 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
12:45 «МИМО ТЕШИНОГО ДОМА»
17:40 Премьера. Александр Яценко в фильме «ЛЕГЕНДЫ НАШИХ ПРЕДКОВ»
20:00 «АНАЛИТИКА»
20:50 Многосерийный фильм «МУЖ МОЕЙ МЕЧТЫ»
01:40 «КОМАНДЫ»
03:30 «ҚАЙМАҚ» бағдарламасы

КТК

07:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
07:05 “АҚСҢҒАР АРМАН”
08:30 “БЫЛО ДЕЛО”
10:30 “РЕФОРМА”
11:00 “АЛДАРАСПАН”, әзіл-сықақ театры
12:30 “ЖАТ ҰЯ”, отандық телехикаясы.
Тұсауескер!
14:00 “ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА”
16:00 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”, реалити-шоу
17:30 “СЕМЬЯ НА ГОД”, мелодрама
21:00 “ПОРТРЕТ НЕДЕЛИ” с Артуром Платоновым
22:00 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
23:50 “Было дело”, документальный детектив (повтор)
01:50 “РЕАЛЬНАЯ МИСТИКА”, реалити-шоу
03:50 “АҚСҢҒАР АРМАН”
05:40 “ӘНИМ СЕН ЕДІҢ”

31

06:00 «Әзіл студия» ойын-сауық бағдарламасы
07:00 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
08:00 «Тәтті шоу» ойын-сауық бағдарламасы
08:30 Мультсериал «Губка Боб»
08:50 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
09:20 Кулинарная программа «Готовим с Адель»
10:00 Телевикторина «TeleVibe»
10:30 «Құм сасықтары». Деректі фильм
11:15 «TikTok show» ойын-сауық бағдарламасы
11:30 «Kүлiп All»
12:00 «Десант. Көкпен сырласу» 13:10 «Сен болмасаң» телехикаясы. 11-12 бөлімдер
14:20 Анимационный фильм «Зверополис»
17:00 «Крузи по джунглям» (повтор)
19:50 «Люди Икс: Первый класс» (повтор)
22:40 «Дивергент, глава 2: Инсургент»
01:20 «Bzldn show» ойын-сауық бағдарламасы
02:50 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:50 «TikTok show» ойын-сауық бағдарламасы
04:10 «Time Vine»
04:30 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:40 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:10 «Әзіл студия»
05:30 «Ризамын» ойын-сауық бағдарламасы

7

05:30 Q-ЕЛІ. Телехикая (Қазақстан)
05:50 «Әкесінің баласы». Телехикая (Қазақстан, 2019 ж.)
06:50 «МАХАББАТ ДЕРТІ». Телехикая
08:50 Телесериал
13:20 «ШЫМКЕНТ-ШОУ». Әзіл-сықақ бағдарламасы
15:20 «Обвинитель». Художественный фильм (Гонконг, Китай, 2024 г.)
18:00 Телесериал
20:00 «ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ». Телесериал
22:10 «ДАЛЕКИЙ ГОРОД». Телесериал
23:10 «ИФФЕТ». Телехикая
00:10 «Әзілің жарасса». Әзіл-сықақ бағдарламасы
02:10 Телесериал
03:10 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
04:10 Тазалық уақыты
04:57 «Өсекшілер». Телехикая (Қазақстан)

НТК

07:00 «Қызық Live» (каз.)
08:00 Реалити-шоу «Жаңа қазахи» (каз.)
09:00 «INSTA LIKE» (каз.)
10:00 «ГУБКА БОБ- КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ» (анимационный фильм)
11:50 «АНАКОНДА» (приключенческая комедия, Джек Блэк, Пол Радд, Стив Зан)
14:10 «АГЕНТ НА УИКЕНД» (боевик, Люк Эванс, Сон Ган)
16:30 «МИССИЯ НЕВЫПОЛНИМА: СМЕРТЕЛЬНАЯ РАСПЛАТА» (боевик, Том Круз, Винг Реймс, Ребекка Фергусон)
20:00 «МАСТЕР ТАЙ-ЦЗИ» (боевик, Киану Ривз,Тайгер Чен)
22:00 «КЛУБ УБИЙЦ» (боевик, Генри Голдинг, Нуми Рапас, Сэм Нил)
00:30 «ТАВОО» (каз.)
03:00 Реалити-шоу «Жаңа қазахи» (каз.)
03:40 «Қызық Live» (каз.)
04:20 «INSTA TV» (каз.)
04.40 – 05.00 Әзіл - күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

БАСПАСӨЗ-2026

ГАЗЕТКЕ 2026 ЖЫЛҒА ЖАЗЫЛУ ЖҮРІП ЖАТЫР!

“ГАЗЕТИМІЗДІ «ҚАЗПОШТА» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ БӨЛІМШЕЛЕРІНДЕ, СОНДАЙ-АҚ, «АСТАНА АҚШАМЫ» ГАЗЕТІ РЕДАКЦИЯСЫНА (Достық көшесі 13, “Нұрсая-2” ТК) КЕЛІП ЖАЗДЫРЫП АЛУҒА БОЛАДЫ.

Индекс 65617

«Қазпочта» АҚ арқылы жазылу бағасы

Жеке жазылушылар үшін

1 айға 1 010,42
3 айға 3 031,26

Индекс 15617

«Қазпочта» АҚ арқылы жазылу бағасы

Кәсіпорындар мен ұйымдар үшін

1 айға 1 852,58
3 айға 5 557,74

АНЫҚТАМА ТЕЛЕФОНЫ

РЕДАКЦИЯ: 8-708-160-81-23

va-reklama@mail.ru

www.astana-akshamy.kz

ASTANA A Q S H A M Y

«ҚАРА АЛТЫНДАҒЫ» ҚАЗАҚТЫҢ ҮЛЕСІ

Кино әлемінде бизнес пен байлықтың ар жағындағы адам тағдырын көрсететін фильмдер аз емес. Мәселен, америкалық «There Will Be Blood» картинасында мұнайдың адам мінезін қалай өзгертетіні, байлық пен биліктің адамды қалай сынайтыны суреттелсе, «The Wolf of Wall Street» фильмінде ақшаның соңынан кеткен адамның шектен шығуы көрсетіледі. Ал «The Founder» секілді туындылар бизнестің қалай басталып, қалай үлкен жүйеге айналатынын баяндайды. Мұндай фильмдердің ортақ бір сипаты барлығы дерлік көрерменге кәсіптің өзін ғана емес, сол кәсіптің артында тұрған адамның мінезін, таңдауын, жеңісі мен жеңілісін көрсетуінде.

Сценарийін Мұрат Есжан жазған, продюсері – Айсәуле Әбіл. Бас кейіпкер Қасым Исағалиевтің рөлін актер Қуандық Қыстықбай сомдаған қазақстандық «Қара алтынды» да осы қатарға қосқымыз келеді. Өйткені мұнда негізгі әңгіме мұнай туралы емес, тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы Қазақстан, жаңа заманға бейімделуге тырысқан адамдар, байлықтың қалай бөлінгені, бизнестің қалай қалыптасқаны және сол кезеңде арманын жоғалтпай қалған азамат туралы сияқты сезілді өзімізге.

Фильмнің басты кейіпкері Қасым Исағалиев – бастапқыда мұнайға еш қатысы жоқ, құрылыс кооперативін басқарып жүрген кәсіпкер. Бір қарағанда, қалыптасқан кәсібін тастап, бейтаныс салаға баруы ақылға сыймайтын тәуекел сияқты.

Оның үстіне ол таңдаған кен орны кезінде тиімсіз, болашағы жоқ деп бағаланған. Бірақ Қасым осы жерден мүмкіндік көреді. Сөйтіп, оның мұнай саласына жасаған қадамы біртіндеп үлкен күреске айналады. Бұл күрес бұрғылау алаңындағы қиындықтан ғана тұрмайды. Инвестор табу, лицензия алу, бюрократиялық кедергілерден өту, шетелдік серіктестермен келіссөз жүргізу – бәрі кейіпкердің төзімін сынайды. Фильмнің бір ерекшелігі де осында. Ол 90-жылдарды тек атыс-шабыс, қылмыс пен қарақшылық дәуірі ретінде көрсетпейді. Керісінше, сол өтпелі кезеңде біреулер елдің мүмкіндігін пайдаланып кетсе, енді біреулер өз еңбегімен жаңа жол салуға тырысқанын аңғартады. Қасымның тарихы осылайша бір адамның өмірбаянынан асып, сол дәуірдің шағын көрінісіне айналады. Оқиғаның балалық шақтан

басталып, 2000-жылдарға дейін жалғасуы да бекер емес. Авторлар кейіпкердің кәсіпкер болып қалыптасуын бір күнде пайда болған құбылыс ретінде емес, өмірлік тәжірибенің нәтижесі ретінде көрсеткісі келеді. Фильмнің өзегіндегі «Адамдық борышын – халқыңа еңбек қыл» деген Шәкәрім сөзі де осы оймен қабысып тұр. Байлыққа жету – басты мақсат емес, сол байлыққа қандай жолмен жету маңызды деп тұрғандай.

БӨЛІСКЕ ТҮСКЕН БАЙЛЫҚ ПА?

«Қара алтынды» көріп отырып, мені фильмдегі мұнайдың өзінен гөрі сол мұнайдың айналасындағы адамдар мен қарым-қатынас көбірек ойландырды. Ақша мен билік қатар жүрген жерде әділет мәселесі де қатар жүреді. Фильмді көргенде кей тұста сол кездегі

қоғамға қалай әсер етті?» деген басқа бір сұрақты алға шығаратындай. Фильмнің ең қызық тұсы да осында. Кеше болған оқиғаны көріп отырып, бүгінгі Қазақстанды ойлайсың.

Дегенмен, фильмде менің көңілімде толық ашылмай қалған бір тұс бар. Ол – Қасымның отбасылық өмірі. Басты кейіпкердің кәсіпкерлік жолы, мұнай үшін күресі, инвестормен келіссөздері, жүйемен арпалысы кеңінен көрсетіледі. Бірақ осы жолда оның отбасы не көрді? Зайыбы қандай қиындықтарды бастан өткерді? Оның үлкен мақсатқа ұмтылуына отбасының қолдауы қандай болды? Осы сұрақтардың жауабы фильмде сәл көмескілеу қалған.

БАЙЛЫҚТЫ ЕМЕС, АДАМГЕРШІЛІКТІ АЛҒА ШЫҒАРҒАН

Фильм мұнай туралы басталғанымен, соңында мұнайдың өзінен гөрі адам туралы көбірек ойланасың. Берілмейтін Қасымның жолы туралы. Елге оралып өз орнын тапқан Ұларбек жайында толғанып, өзіңмен өзің бір сәтке оңаша қаласың. Ал 90-жылдардың көрінісі – тәуелсіз Қазақстанның алғашқы экономикалық қадамын еске түсіреді. Ең бастысы, экрандағы сол заманға қарап отырып, бүгінгі күннен де таныс нәрселерді көресің. Бөліске салушылық, байлықтың кімге және қалай бұйыратыны, әділет пен жемқорлық мәселесі толық жоғалып кеткен жоқ деген ой келеді. Мүмкін, «Қара алтынның» көрерменге қалдыратын ең үлкен сұрағы да осы шығар...

ЕКІ ТАҒДЫР – БІР ӨМІР

«Қанаттылар» инклюзивті театры IV маусымының ашылуына орай көрермен назарына «Екі тағдыр – бір өмір» атты автобиографиялық драмасын ұсынды.

Асантемір ҚАРШЫҒАҰЛЫ

Қойылымның авторы – драматург Ақбота Ермаханова, режиссері – Сүндет Сарсен. Автобиографиялық драма адам тағдыры, өмір сынағы, ішкі күйзеліс пен уақыттың адам жанын емдеуі тақырыптарын арқау етеді.

«Іә тағдырым, сен жеңдің. Ештеңе... Мүлдем ештеңе болмағандай өмірім жалғасын таппақ...» деген драмалық монолог арқылы кейіпкердің тағдырмен бетпе-бет келуі,

өткенді қабылдауы және өмірді қайта жалғастыруға талпынысы көрініс табады.

Қойылымның басты ерекшелігі – сахнада «Қанаттылар» инклюзивті театрының актерлері өнер көрсетеді. Өмірлік түрлі жағдайларға қарамастан, ерекше жандар өздерінің шығармашылық қабілетін саңна арқылы танытып, өнердің шекара мен шектеуге бағынбайтынын көрсетеді.

– Бұл спектакль қазіргі уақытта біздің театрдың бойтұмарына айналған.

Себебі көрермендердің сүйіп көретін қойылымдарының бірі. Мұнда махаббат та, өмірге деген құлшыныс та бар. Өмірге мойымай қиыншылыққа шыдаған адамның тағдыры бейнеленеді. Міне, осы қойылым сол арқылы өз көрерменін тапқан деуге болады, – деді Астана қаласы «Қанаттылар» инклюзивті театры басшысының шығармашылық жөніндегі орынбасары Манат Дәулетбекұлы.

Бүгінде театр құрамында 40-қа жуық актер бар. Театр репертуарында түрлі жанрдағы

қойылымдар қамтылған. Атап айтқанда, «Қанаттылар» музыкалық-поэтикалық спектаклі, «Үй таңданған лақ» ертегісі, «Қызжылаған» драмасы, «Өмір-ғайып» мелодрамасы, «Күле аласыз ба?» комедиясы, «Арман» музыкалық драмасы, «Екі тағдыр – бір өмір» автобиографиялық драмасы, «Алло, бұл кім?» лирикалық комедиясы, «Абай-ЛА» хореопоэтикалық философиясы, «Таң сәулесін шашқанда» лирикалық драмасы және «Соқырлар» символикалық трагедиясы бар.

ОТБАСЫЛЫҚ КӨҢІЛДІ ТАРТЫС

Елорданың Сарайшық ауданында Отбасы апталығы аясында «Көңілді старттар» форматында отбасылық спорт жарыстары өтті. Іс-шараға №73 мектептің 4-сынып оқушылары мен олардың ата-аналары қатысты.

Жарысқа 14 отбасы қатысып, түрлі спорттық эстафеталар мен командалық тапсырмалар бойынша бақ сынады. Қатысушыларға қолдау көрсетуге оқушылар, ата-аналар және мектеп қауымдастығының өкілдерін қоса алғанда, 100-ге жуық көрермен келді.

Іс-шара барысында қалалық Полиция департаментінің қызметкерлері ата-аналармен профилактикалық жұмыстарға ерекше көңіл бөлді. Полицейлер кемелетке толмағандар арасында есірткіге қатысты құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша түсіндіру жүргізіп,

балалардың интернетте және күнделікті өмірде тап болуы мүмкін қауіптер туралы айтты.

Бұдан бөлек, ата-аналарға балаларының қызығушылығы мен араласатын ортасына мұқият көңіл бөлу, олармен ашық сөйлесу және мінез-құлқындағы алаңдатарлық өзгерістерге дер кезінде назар аударудың маңызы түсіндірілді. Сондай-ақ, баланың дұрыс өмірлік ұстанымдарын қалыптастыруда, өз денсаулығына жауапкершілікпен қарауына және теріс ықпалға қарсы тұруына отбасындағы тәрбиенің рөлі ерекше екені атап өтілді.

Редакция қолжазба иелерінің пікірлері мен көзқарасын бөлісуі шарт емес.

Газет ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 23.05.2018 ж. тіркеліп, №17120-Г куәлігі берілген.

Меншік иесі: ELORDA Aqparat» ЖШС

Директор – Олжас СЫДЫҚБЕК

Бас редактор – Еркін ҚЫДЫР

Бас редактордың орынбасары – Ғалым ҚОЖАБЕКОВ

Газетте жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды.

Газет сейсенбі, бейсенбі және сенбі күндері шығады.

Жарнама мен хабарландырулардың мазмұнына жарнама беруші жауап береді.

Газет «ASTANA AQSHAMY» газеті редакциясының компьютерлік орталығында теріліп, қатталды.

Тираж – 5 100. Апталық таралымы – 15 300

Тапсырыс № 110

Баспахана: Астана қаласы, Сілеті көшесі, 30-үй

«Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС

📍 Редакция мекенжайы: 010000, Астана қаласы, Достық көшесі, 13, «Нұрсая-2» ТК

✉️ Va-reklama@mail.ru aqsham1990@mail.ru

Кезекші редактор – Асантемір ҚАРШЫҒАҰЛЫ